

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
APJUNGES
AMERIKĄ, LDS ORGANĄ, DARBININKĄ IR LIETUVIŲ ŽINIAS
680 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK

XXXVII. 79

Redakcija: GLENMORE 5-7281

ANTRADIENIS (TUESDAY) SPALIO (OCTOBER) 28 D., 1952 M.

Administracija: GLENMORE 5-7068

10 CENTU

BUVĘ ESESININKAI PUOLA VAKARŲ SĄJUNGININKUS

Verdenas, Vokietija. — Čia įvyko buvusių esesininkų (nacių partijos karinių dalinių) suvažiavimas. Jame pasakė kalbą nesenai už karo nusikaltimų dar kalbėjęs buvęs esesininkų generolas H. Ramcke, kuris kaltino Vakarų sąjungininkų karius, kad jie vykdė taip pat karo nusikaltimus, ir reikalavo paleisti visus dar kalėjime tebelaukiamus vokiečių karo nusikaltėlius. Anot Ramcke, jei esesininkai ir kiti vokiečiai kaltinami už karo nusikaltimus, tai tokie pat karo nusikaltėliai esą ir sąjungininkų kariai, kurie bombardavo Vokietijos miestus. Šiuos žodžius palydėjo trūkšmingas susirinkusių esesininkų plojimas. Toliau Ramcke pareiškė, jog už karo nusikaltimus buvo teista 11,150 buvusių vokiečių karių. Nu-teistųjų bendras baudmės dydis siekia 4166 metus. Jis reikalavo, kad visi dar kalinami už tuos nusikaltimus vokiečiai būtų tuojau paleisti ir ragino, kol tai neįvykdyta, kad bendrai kovai su vakariečiais vokiečiai ginklo nesiimtų.

Šis Ramcke išsiskirtas jau

net kai kuriems buvusiems esesininkų aukštiems karininkams pasirodė ne vietoj. Buvęs esesininkų generolas F. Steiner susišaukęs spaudos atstovus pareiškė, jog šiame suvažiavime Ramcke buvęs tik svetys ir kad jo kalba neišreiškusi bendros buvusių esesininkų nuomonės. Oficialus suvažiavimo tikslas buvo išaiškinti kare dingusių esesininkų likimą.

Angliakasiai prie Uniontown, Pa., pasidėmę paskutinį atlyginimą, išsina į streiką, kol bus atšauktas jų atlyginimo sumažinimas.

Prancūzai kritikuoja JAV politiką

Paryžius. — Jau keliais atvejais prancūzų politikai pareiškė nepasitenkinimo JAV politika, ypač Vokietijos atžvilgiu. Dabar to nepasitenkinimo parodė ir prancūzų prezidentas Auriol savo kalboje, atidant ant Rhonos upės naujai pastatytą elektros jėgainę. JAV tiesiai nepaminėdamas, Auriol išskėlė, jog buvęs užpuolikas esą susilaukęs daugiau palankumo, kaip jo auka. Taip pat jis pažymėjo, kad Marshallio planas Prancūzijai daug padėjęs. Tačiau Indokinijos karas jai dvigubai daugiau atsiėjęs, negu Prancūzija yra gavusi iš JAV karinės ir ūkinės pagalbos.

Didelio nepasitenkinimo Auriol parodė savo kalboje ir dėl Jungt. Tautos Maroko bei Tuniso klausimų svarstymo. Prancūzų politika Afrikoje rodanti geros evoliucijos vaisius. O vargo bei neramumų pasitaikę ir kitur. Ir tai rodo, jog lengviau kitiems patarimus teikti, kaip pačiam pavyzdį parodyti. Kadangi JAV taip pat parėmė pasiūlymą šių prancūzų protektoratų klausimą apsvaistyti Jungt. Tautos, tai Auriol žodžiai buvo suprasti kaip JAV priminimas jos negrų klausimo.

RINKIMŲ KOMEDIJA LENKIJOS

Varšuva. — Lenkijoje įvyko pagal naują konstituciją parlamento "rinkimai". Jie buvo praversti visai pagal sovietinį būdą. Buvo tik vienas komunistinis kandidatų sąrašas ir už jį buvo balsuojama savotišku būdu. Prie tariamų rinkimų vietos buvo sušaukti apylinkių gyventojai, abėcėlės tvarka sustatyti į eiles ir patikrinti visų dokumentai. O tuomet įduotos balsavimo kortelės ir visi iš eilės jas metė į urną.

Taip buvo "pasiektas gausus dalyvavimas rinkimuose ir nė vienos balso nepaduota už liaudies priešus."

KOVOS DĖL AUKSTUMŲ TEBEINA

Seoulas. — Vidurinėje Korejos fronto dalyje vis dar tebeina kovos dėl Triangle Hill, Sniper Ridge ir kitų aukštumų. Jas sąjungininkai užėmė tik po labai kietų kovų. Kai kuriose vietose priešas yra išsikąs kalne įvairių tunelių ir urvų, kuriais gali iš puolimo vietos pereiti į kitą ir vėl pradėti kovą. Tuos tunelius tenka sprogdinti, nes kitaip iš ten neįmanoma priešą išstumti.

Patyręs labai stambių nuotolių, priešas paskutinę dieną puolimus vykdė tik mažesniais jėgomis. Tačiau yra žinių, kad į kautynių linijas yra atvykę nauji priešų daliniai. Iš to sprendžiama, jog jis vėl bandys pulkti ir prarastas aukštumas atsiimti.

Ore įvyko tik trumpu, bet smarkių kovų, kurių metu numušta keletas priešų lėktuvų. Sąjungininkų bombonesiai ir toliau puola prieš frontą bei užnugarį. Sunaikinta visa eilė priešų karinių įrengimų ir kariuomenės stovykla Haeju pusiaulyje.

Londonas. — Rinkiminė JAV kampanija Europoje sekama su dideliu susidomėjimu, tačiau vengiama pranašauti, kas laimės. Gen. Eisenhoweris europiečiams jau buvo iš seniau gerai pažįstamas. Bet dabar jie jau turi gerą vaizdą ir apie Stevensoną.

Anglijoje stengiamasi kandidatų į prezidentus atžvilgiu laikytis neutraliai ir apie abu maždaug vienodai informuoti. Churchillis tik pareiškė, jog vis tiek, kuri partija laimėtų rinkimus, JAV neatsisakys vadovauti laisvojo pasaulio kovoj su komunizmu. Prašauti rinkimų pasekmes bandė tik vienas "Evening News", kuris mano, jog laimės Stevensonas.

Prancūzijos, Vokietijos, Italijos ir Austrijos pareigūnai bei spauda laikos panašini, kaip ir Anglijos. Tik Olandijos laikraščiai daugiau bando įspėti rinkimų pasekmes. Jie taip pat spėja, kad laimės Stevensonas.

Visai atskirą poziciją užima Sovietų spauda. Tiek Stevensoną, tiek Eisenhowerį ji vaizduoja kaip Wall Streeto pastatytus buržuazijos kandidatus. Ji kečia į padanges JAV gyventojams mažai net tegirdėtą vadinamosios progresyvių partijos kandidatų pastatytą V. Hallinan. Kartu ji pasakoja, kad progresyvių partija čia esanti baisiai persekiojama.

Už padėtį Korejoje kalti Sovietai

sako Achesonas

New Yorkas. — Valst. departamentu sekr. D. Achesonas Jungt. Tautų politiniam komitete pasakė Korejos klausimu beveik pustrėčios valandos trukusią kalbą. Savo kalboje jis išskėlė, jog už padėtį Korejoje nuo pat pradžios yra atsakingi Sovietai. Šiaurės Koreją iš tik-

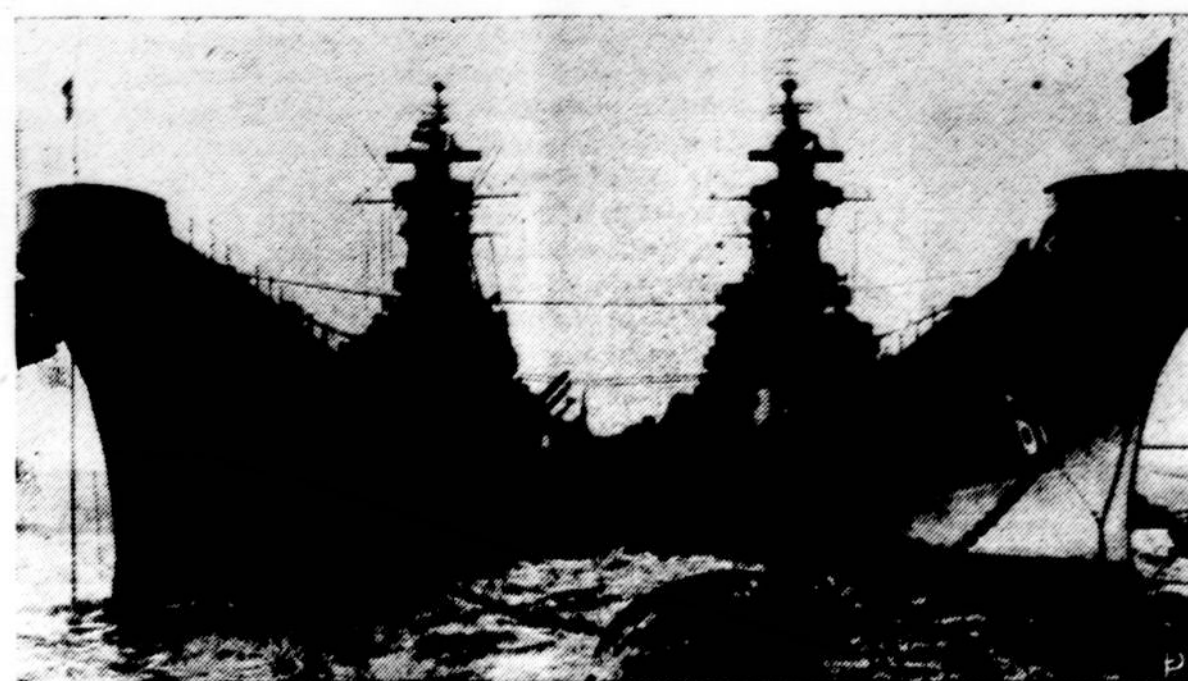
ro valdo Rusijos gimės ir ligi 1945 m. gyvenę jų agentas. Jis dabar padarytas tik ministerio pirmininko pavaduotoju, tačiau iš tikro jo rankose yra visa krašto valdžia. Jis ir valdo remdamasis Sovietų slaptosios policijos jėgomis. Toliau Achesonas pažymėjo, kad Jungt. Tautos ir JAV svarstys kiekvieną karo paliaubų pasiūlymą, jei jis nereikalauja atsakyti pagrindinių principų, kaip, pvz., reikalavimas prievarta grąžinti karo belaisvius. (Ta proga kalbėtojas pabrėžė, jog patys Sovietai savo sudarytose su 17 kraštų karo belaisvius liečiančiose sutartyse yra priėmę nuostatą, kad belaisviai gali laisvai pasirinkti, ar jie nori grįžti, ar svetur pasilikti). Tačiau jei pasiekti paliaubų nepavyktų, Jungt. Tautos privalančios stiprinti savo pajėgas ir kovoti toliau. Prie tos kalbos įteiktą rezoliuciją siūloma, kad Jungt. Tautos dar kartą paragintų komunistinius kins ir šiaurės korejiečius priimti

Prancūzų vokiečių derybos dėl Saaro nutrūko

Bonna. — Vakarų Vokietijos vyriausybė paskelbė, kad jos vestos su Prancūzija derybos dėl Saaro krašto nepavyko ir yra nutrūkusios. Saaras yra Prancūzijos - Vokietijos pasienio sritis. Ji yra 990 kvadratinio kilometro ploto ir istoriškai būvę priklausiusi ir vokiečiams ir prancūzams. Prieš paskutinįjį karą ją valdė vokiečiai. Šiuo metu Saaras nuo Vokietijos yra atskirtas ir prancūzų priešiūro valdosi autonomiškai, nors jo ateitis dar neišspręsta. Vokietija buvo pasiūliusi padaryti Saarą "europine valstybe", valdoma Schumano plano įstaigos. Kartu vokiečiai norėjo, kad būtų atidėti tolimesniai laikai Saaro rinkimai ir leista veikti ir toms partijoms, kurios pasisako už Saaro grąžinimą Vokietijai. Šiuo metu tokioms partijoms prancūzai neleidžia veikti. Tačiau prancūzai su vokiečių pasiūlymais nesutiko. Galutinis Saaro ateities sprendimas turės būti padarytas pasirašant su Vokietija taikos sutartį ir nustatant jos pokarines sienas. Prancūdada pastangas, kad ši kasyklų sritis Vokietijai nebūtų grąžinama.

MANEVROS VIDURZEMIO JŪROJE

Paryžius. — Atlanto Sąjungos karinių pajėgų Europoje vyriausioji vadovybė paskelbė, jog lapkričio mėnesį Viduržemio jūroje ruošiami plataus masto manevrai. Juose dalyvaus Prancūzijos, Graikijos, Italijos, Turkijos, Anglijos ir JAV laivai, lėktuvai bei sausumos kariuomenės daliniai.

JAV karo laivai kovą ir Minsuri Tolimųjų Rytų vandenyse. Jie savo 16 colių patrankomis naikina mai puolė priešių linijas ir aprūpinimo bazes, paremiami sausumos dalinių kovas su atkakliai bandančiais pasitraukti komunistais.

Indokinijoje komunistai užėmė Van Yen

Hanoi, Indokinija. — Prancūzų karinė vadovybė Indokinijoje pranešė, kad komunistams pavyko peržengti Juodąją upę prie Van Yen ir užpulti prancūzų priekinius postus. I šiaurę nuo šios upės esančiuose Thai kalnuose vykstančios smarkios kovos. Prancūzų lėktuvai puola komunistų susisiekimo kelius, kuriais kiniečių "kuli" neša iš Kinijos komunistams muničiją ir kitus karinius reikmenis. Šiuo būdu norima susilpninti komunistų spalio 15 d. trijų divizijų jėgomis pradėtą ofensyvą. Van Yen yra apie 80 mylių į vakarus nuo Hanoi, kur įsikūrusi prancūzų karinių pajėgų vyriausioji būstinė. Manoma, kad šios komunistų ofensyvos tikslas užimti pagal upę einančią autostradą, kurioje naudojasi prancūzų tankai ir motorizuoti daliniai, o taip pat ir Thai kalnų sritį, kur yra 300,000 gyventojų, visus šešerius dabartinio karo metus rėmusių prancūzų. Šiuos prancūzų sąjungininkus užėmus, komunistams padėtis žymiai pagerėtų.

KINŲ NACIONALISTAI JUNGT. TAUTOSE PASILIEKA

Sovietų vėl iškeltas reikalavimas, kad būtų pašalinti iš Jungt. Tautų Kinijos nacionalistų atstovai ir priimti komunistai, dauguma balsu vėl buvo atmestas.

Baker Field, N. Y., gen. Eisenhoweriui buvo sunkiau apsispręsti, kuria puse palaikyti, nei tuomet, kai reikėjo nutarti, ar jis eis su respublikonais, ar su demokratais. Čia įvyko metinis futbolo rungtynės tarp West Point karo akademijos ir Columbijos universiteto, Eisenhoweris yra West Point auklėtinis, bet šiuo metu — kad ir esąs neribotose atostogose — taip pat Columbia universiteto prezidentas.

SVEDAI "TAKOS BALANDELIŲ" NEJSILEIDZIA

Stockholmas. — Stockholme turėjo įvykti tarptautinė konferencija "Vokietijos klausimui taikiai išspręsti." Ši konferencija remiama kitų komunistinių "taikos sąjūdžių", taigi, aišku, kuo viskas atsiduoda.

Svedijos užsieniečių komisija svarstė apie 60 įvairių prašymų gauti į tą konferenciją Svedijos įvažiavimo vizą. Iš 60 tik šešių prašymai patenkinti, 16 visai atmestų, o likusius komisija dar spjės.

Užsieniečių komisijos pirmininkas direktorius Hagelin pranešė spaudai, kad prašymai visi iš karto atsirado paskutinėmis dienomis. Duodama vizą, komisija sprendžia kiekvieną prašymą atskirai. Tas taikoma, žinoma, tiems kraštams, kurie privalo turėti Svedijos vizas. Prašymų buvo iš rytų ir vakarų Vokietijos, Austrijos, Lenkijos ir Čekoslovakijos. 16 asmenų rasta nepageidautinų įsileisti į Svediją, o prie kitų prašymų trūko reikalingų žinių. Per tokį trumpą laiką komisija negalėjo tų prašymų išspręsti.

Gautomis iš Paryžiaus žiniomis konferencija bus atidėta, nes svedai labai daug neįsileidžia, bet konferencija nutrūks vis tiek įvyks. Dėl laiko ir vietos bus susitarta su organizacija.

Nežiūrėdamas savo 75 m. amžiaus, viceprezidentas Alben Barkley uoliai dalyvauja rinkiminėje kampanijoje, agitodamas už Stevensoną. Tuo tikslu jis šiomis dienomis lankėsi New York'e ir New Jersey. Senasis politikas į dieną pasako 5-6 kalbas.

Mažiau pašauks, nei buvo numatyta

Washingtonas. — Gynybos departamentas mano, jog ateinančiais fiskaliniiais metais (ligi 1953 m. liepos pabaigos) bus pašaukta 80,000 vyrų mažiau į karo tarnybą, kaip anksčiau buvo numatyta. Nuo sausio 1 d. ligi birželio 30 d. viso numatoma pašaukti apie 300,000. Iš jų sausio ir vasario mėnesiais po 50,000. Viso su pašauktaisiais praėjusį pusmetį bus šių fiskalinių metų laikotarpį pašaukta į karo tarnybą 531,000 vietų numatytų 610,000.

Saukiamųjų skaičių buvo galima sumažinti todėl, kad ne lauktai didelis skaičius įstojo savanoriais, sumažėjo nuostoliai fronte ir daugelis kareivių, kurių tarnybos laikas pasibaigė, liko ir toliau tarnauti.

PRAMONININKAI IR ANGLIAKASIAI EINA IS VIENO

Washingtonas. — Kasyklų savininkai ir angliakasių unija kreipėsi į ūkio stabilizatorių R. Putnam bendru raštu, kad jis atšauktų atlyginimų stabilizavimo įstaigos nutarimą sumažinti naujų darbo sutary angliakasiams numatytus atlyginimus. Rašte nurodoma, kad kasyklų darbininkai negauna tų papildomų atlyginimų, kaip apmokamų atostogų ir švenčių priedų, kuriuos gauna kitų sūčių darbininkai. Dėl to jie turį teisę gauti šiaip didesnius atlyginimus. Be to, kasyklų darbas iš darbininko žymiai daugiau reikalauja jėgų ir apskritai sveikatos, tad jis negali ir būti lyginamas su darbais kitose pramonės šakose. Kaip pranešama, ūkio stabilizatorių kasyklų savininkų ir uni-jos prašymą pradės svarstyti šios savaitės pradžioje.

PASAULIO LIET. BENDRUOMENĖ

PAS OLANDIJOS LIETUVIUS

Visai prie Belgijos sienos Limburgo apylinkėse gyvena būrelis lietuvių. Kuone visi dirba anglies kasyklose. Ilgai jie nieko nežinojo apie kitus lietuvius, gyvenančius kitose šalyse, nes neturėjo jokio ryšio su lietuviškuoju pasauliu. Praeitais metais vienam iš jų — Jokūbui Kleiviniui — pradėjus ieškoti lietuvių kunigo ir šiam atvykstant pamaldoms iš Belgijos, Olandų Limburgo lietuvių vis labiau organizavosi ir būrėsi draugėn. Dabar, kai būna lietuviškos pamaldos, suvažiuoja visi lietuviai.

Kasyklos yra moderniškesnės kaip Belgijoje, todėl dirbančiųjų lietuvių rankos taip nėra sužalotos ir suraizytos. Uždariai žemesni kaip Belgijoje, bet ir pragyvenimas pigesnis.

Nemaža lietuvių sukūrė šeimas, Trūkstant lietuvių, ne vienas vedė olandes. Tačiau yra ir lietuvių, ištękėjusių už olandų. Yra kelios šeimos, atsikėlusios prieš pirmą Pasaulinį

karą. Dalis jų jau primiršo ar pamiršo lietuviškai.

Astene, netoli Vokietijos, senelių prieglaudoje gyvena lietuvių seneliai, atvažiuojantys iš Augsburgio DP stovyklos. Jų padėtis gana sunki, nes nė vienas iš jų nemoka olandiškai nei vokiškai nei kita kalba susikalbėti su bendrabučio žmonėmis. Prieglauda išlaiko Olandijos katalikai. Jie ir atsikvietė juos, nes kitur negalėjo išemigruoti. Lietuviai senukai jaučiasi labai vieniši. Pereitais metais savo 100 metų sukaktį atšventė Antanas Mikulskis. Jį pagerbė visos miestelis su pačiu burmistru. Šiemet vasario 9 d. šis senukas mirė.

Šiaip visi lietuviai Olandijoje yra išsibarstę. Apie dešimtį jų dar gyvena Amsterdame. Čia juos visus draugėn buriu Antanas Galkus. Lietuviams pasiūlyta, kad vienas olandas W. Bieling, turizmo įstaigos tarnautojas, jau puikiai išmoko lietuvių kalbą ir save vadina tiesiai Bilingu. Jis artimai bendrauja su lietuviais ir lankosi lietuvių susirinkimuose.

VOKIETIJA

Organizuojama genocido paroda

Liet. Bendruomenės Vokietijos Krašto Valdybos pirmininkas Pr. Zunde lankėsi Bonnoje ir kalbėjosi su „Volksbund fuer Frieden und Freiheit“ organizacijos atstovais apie genocido parodos perkėlimą iš JAV į Ameriką. Tai minčiai organizacija visiškai pritarė ir užtikrino tiek moralinę, tiek materialinę paramą, keliant ją į Vokietiją ir parengiant įvairiuose Vokietijos didmiesčiuose. Jau pradėti pasiruošiamieji pasitarimai.

Dilligeno stovykla

Dillingene pasilikęs nedidelis lietuvių būrelis rugsėjo 10 d. galutinai persikėlė į naujai pastatytus blokus. Buvusi stovykla visai likviduota. Gyvenimas naujuose butuose patogesnis, nors daugeliui bus daug sunkesnis. Dalis lietuvių gyvena iš bedarbių arba socialinės pašalpos.

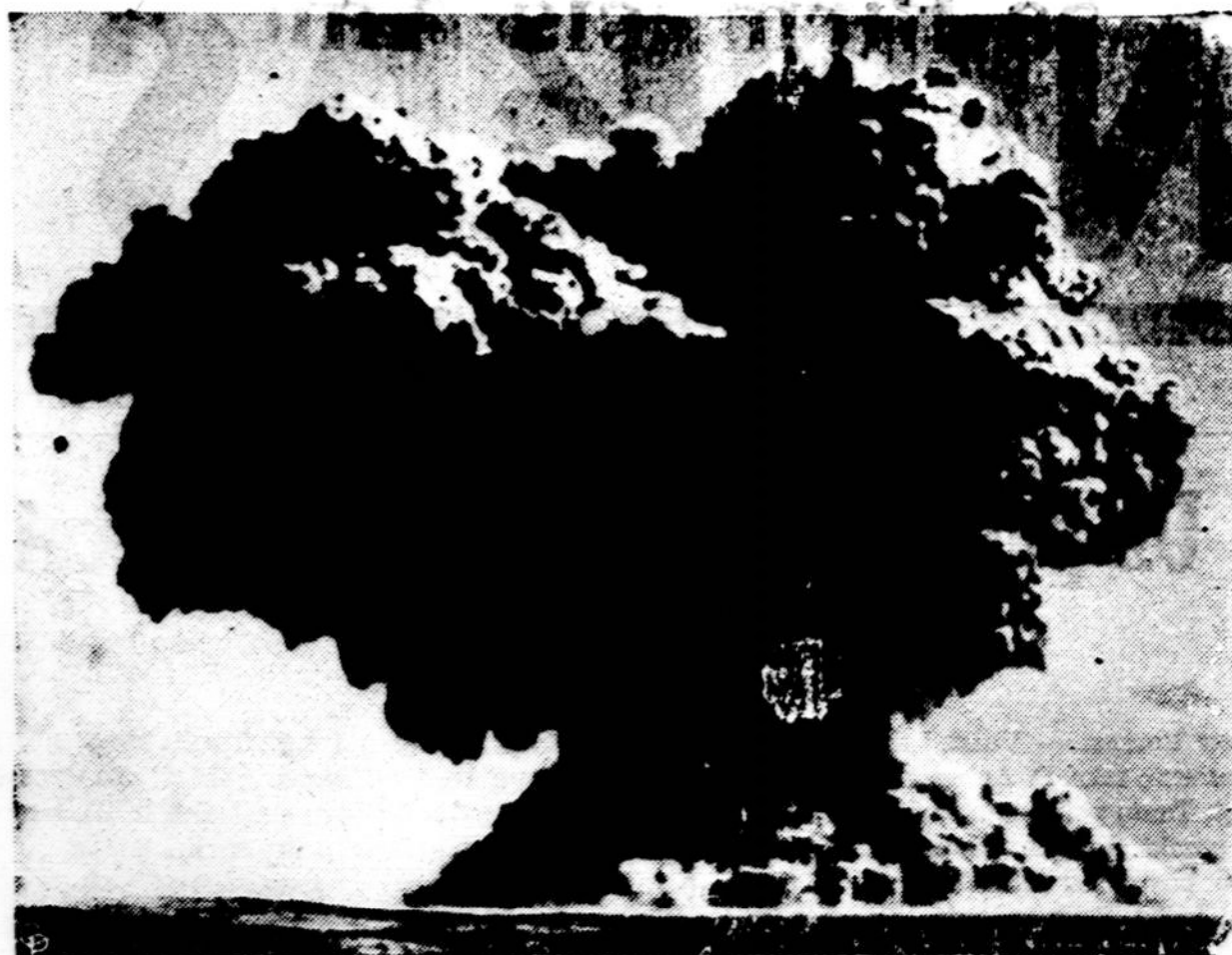
Gyventojų nuotaka neblogo. Gyvenama viltimi iš čia grįžti laisvonių tėvynei. Rugsėjo 30 d. bendruomenę aplankė Balfo pirm. kan. Končius ir įsteigė šalpos komitetą. Šalpos komiteta sudarė širviniskaitė, Zilionis ir Kalvanas.

Bendruomenė ir toliau žada pagal išgales remti Krašto Valdybos darbus, dar uoliau rinkti prijamoms solidarumo mokesčius ir bendradarbiauti su visa organizuojama lietuvių bendruomene.

Bendruomenės susirinkimo raudonai išrinktoji valdyba pusišvystė pareigomis: pirmininkas — Jonas Rauchas, sekretorius — Edvardas Getneris ir išdėlininkas — Ignas Zilionis. Kontrolierium išrinktas Viktoras Paukštaitis.

Filipung Daraga mieste Pietų Luzone nuslaūtė tai filmas. 370 asmenų buvo ir šimtai kitų sužeisti.

Anglai Australijoje spalio 3 d. susprogdino savo pirmąją atominę bombą. Čia matome pirmą oficialią sprogimo nuotrauką. Specialistai mano, jog angli susprogdintoji atominė bomba buvo pati galingiausia iš visų iki šiol išbandytų atominių bombų.

LAISVAI PASIKALBEJO KORIAKOVAS SU MALIKU

Mykolas Koriakovas, pabėgęs iš Maskvos ir per Paryžių a sidūres New Yorke, kartą užtaikė ant Jokūbo Maliko. Malikas išgarsėjo Korėjos karo pradžioje, kai Jungtinių Tautų posėdžiuose grėbėsi visokių obstrukcijų ir melagysčių. Vienas laikraštis tada net parašė, kad tas bolševikas praturtino anglų kalbą: davė jai naują žodį — „to malik“ (meluoti). Vėliau Malikas buvo atšauktas į Maskvą ir padarytas užsienio reikalų viceministeriu. Su tuo nauju titulu jis neseniai vėl atsirado New Yorke, kaip Sovietų Rusijos delegacijos narys UN posėdžiuose. Tą raudonąjį ponaitį, „proletarą“, M. Koriakovas kartą sutiko New Yorke tarptautiniame knygyne. Apie tai jis taip rašo:

„Pone Malikai,“ kreipiausi aš mandagiai rusiškai, „aš norėčiau šio to paklausti.“

„Aš paprastai nea sakineju j klausimus“, atsovė jis gana šturksčiai.

Mandagiai, bet tvirtai pakartojau: „Aš suprantu, bet mano reikalas man labai rūpi, asmeniškai labai rūpi.“

„Jei tai asmeniškas reikalas, prašau jį sakyti“, bumbtelėjo Malikas.

„Aš negaliu suprasti, kodėl jie neatidaro Maskvoje tokio pat knygyno, kur būtų galima gauti bet kurias amerikiečių, prancūzų ir britų knygas.“

Malikas truketelėjo pečiais ir atsakė: „Jau ketveri metai, kaip nesu buvęs namie. Galimas daiktas, Maskvoje jau yra tokie knygynai, kaip šis.“

„Abejoju“, ramiai atsakiau, „nes pats esu atvykęs iš Maskvos.“

„Tai kas jūs esate?“, paklausė Malikas pyktelėjęs.

„Rusas. O dabar čia gyvenau.“

„Jeigu esate rusas, tai turė-

tumėte žinoti, kad Maskvoje taip pat yra tarptautinis knygynas,“ pabrėžė Malikas.

„Aš tai žinau“, pabrėžiau ir aš, „tas knygynas yra kampe tarp Puškino aikštės ir Gorkio gatvės. Kai prieš karą mokiausi Filosofijos, Literatūros ir Istorijos Institute Maskvoje, tame knygyne galėjau nusipirkti tikrai vieną prancūzišką knygą. Tai buvo Maurice Thorez „Tautos sūnūs“. (Thorezas yra prancūzų komunistų vadovas).“

Kai apie tai užsiminiau, Malikas tuoju atžė: „Aš jau matau jūsų pažūras ir nenoriu su jumis ilgiau kalbėti.“

„Nenorite, nerakia“, atsakiau jam ir išėjau į gatvę patenkintas, kad pirmą kartą sa-

vo gyvenime galėjau bolševikuiam ponui laisvai pasakyti, ką aš galvoju.

(M. Koriakovas dabar profesoriuja Fordham universitete New Yorke. Jis yra išleidęs keletą knygų, kuriose aprašo savo išgyvenimus Sovietų Rusijoje.)

Jie susprogdino angliu atominę bombą: (kairėje) žinomas angliu atominių energijos specialistas G. Penney ir admiralas A. D. Tor, es, kuris vadovavo karinei grupei, atlikusiai visus su bandymu susijusius darbus.

KO GI TEN NORI „N. LIETUVA“?

LAISKAS IS URUGVAJIAUS

Kad ir priešingame ašigaly būdama, kanadiškė „N. Lietuva“, atrodo, bando pavirsti net į Urugvajaus kaikiurių lietuvių organu. Tie „kaikiurie“ čia tiesybė, tai vienos rankos pirštais suskaitomi: grupelė senų plečkaitininkų, save besivadinančių pažangiaisiais, demokratais, socialdemokratais ir t.t. Tikrovėje, tai savotiški anarchistai, „dūšios be vietos“, besiblaškę tarp patriotų ir komunistų, gana dažnai ir bendrame fronte su šiais pastaraisiais.

Didesniam triukšmui sukelti jie kartais paslepia savo tikrąjį veidą, ir po visokiais savo „manifestais“ ir „laiskais“ padeda vieno kito neapdairaus analfabeto darbininko pavarde. Tada jau „organizacija“. Jie keičia savo visuomenines ir asmenines nuotakas greičiau, negu čigonai tam tikras prekes, ir santykiuose tiek tarp savęs, tiek su kitais vartinėjasi dažniausiai labai pigiais ir nelabai svariais iškalčiomais.

Kolonijoje čia šie „pažangieji“ iš laisvosios Lietuvos pabėgėliai neturi jokios visuomeninės atmosferos: patriotai jais nepasitiki ir negali pasitikėti, o tie, kurie visokią demagogiją buvo kurstomi, prieš lietuvių religiją nustatomi, tie masiškai pavirto stalininiais „draugais“. Anarchistai liko kaip žuvys ant ledo, bet ir tada nepasimokė.

Jie liko amžinai opozicionieriais ir atkakliais kiekvieno pozityvaus darbo priešais ir kenkėjais. Savo laiku jie desperatiškai rėkė prieš „smetoninę“ Lietuvą, jai žlugus prieš Lietuvos Pasiuntinybę P. Amerikoje, vėliau prieš kniaimą Lietuvį Bendruomenę, prieš patriotinės organizacijos (kaip Urugvajaus Lietuvių Kultūros Draugi-

klaidinami ir kad padoriems lietuviams būtų žinoma, kas kartais slypi po „pažangiosios spaudos“ kaikiurių korespondentų bei bendradarbių kaukėmis, pravers paminėti — šį kartą tik bendrai ir trumpai — kas gi jie tokie.

Ogi štai. Vienas „dokumentų“ autorius — plečkaitininkas, sakosi atstovaujantis socialdemokratams, bet dar neseniai buvo komunistinių kursų Montevidejuje mokytojas ir jų spaudos rėmėjas. Jis parašęs Paleckiiui griaudų laisną apie gyvenimo sunkumus Urugvajuje, prašydamas leisti sugrįžti į „išlaisvintą Lietuvą“, pasižadėdamas būti naudingas.

Antras „NL“ ir jos kolegių Čikagoje ir Bostone bendradarbis, taip pat „socialdemokratas“, bet iš tikro į visas puses besimėtantis anarchistas. Apšaravęs dviguba pavarde, o kad patogu, tai Jurgio Erdvilo slapyvardžiu, jis yra ne tik čia vieno „daktaro“ — gabrinio „ministro“ korespondentas, nepametęs vilčių kada nors tapti spaudos attache, bet taip pat dar labai neseniai buvęs prokomunistinio šmeižtlopio „Kultūros“ redaktorius padėjęs. Pats redaktorius Čiuclis gyvena Montevideo lietuvių komunistų centre, mokytojaus jų kursuose, o Jurgis Erdvilas už jį rašė „linksomos nuotikos“ šmeižtus prieš visus, išskyrus, žinoma, komunistus. Bet tas jo nevaržė Čikagos „pažangiam“ laikraštyje moletyti mus patriotizmo...

Apie juos ir kitus „NL“ korespondentus iš Urugvajaus būtų galima dar kalbėti daugiau ir įdomesnio pasakyti. Bet tuo tarpu baigsime tik klausimu: Ko gi ten nori ta kanadiškė „N. Lietuva“? Montevidiškis

Kelios pastabos dėl p. V. Vaitiekūno pareiškimo

Lietuvos Darbo Federacijos Centro Komitetas, vydydamas LDF konferencijos Felbacho (XII. 19. 1948 m.) priimtus rutarimus, kurie pagal statuto 16 paragrafą yra privalomi kiekvienai LDF valdybai, atšaukė V. Vaitiekūnui teisei veikti bei pasirašinėti memorandumus LDF vardu, nes jis, būdamas Vlike, atstovavo ne LDF, o jo paties pasisakymu, vieną jos padalinių, būtent 1934 m. birželio mėn. užregistruotą naują Krikšč. Darbininkų Sąjungą L. D. Federaciją, pagal jos statuto 3 paragrafą, „sudarę lietuvių krikšč. darbininkų draugijos, organizacijos ir profesinės sąjungos“. V. Vaitiekūno minimas „paskutinis K.D.S. suvažiavimas“ Vilniuje 1940 m. nieko naujo neįnešė, teisiškai LDF iš suvažiavimo nieko nelaimėjo, nes kaip politinė partija ji buvo suspenduota. V. Vaitiekūno suminėta to suvažiavimo dalyvių eilė KDS teisinio veido esmėje nepakeitė. KDS pasiliko tuo, kuo ji buvo, bet ne Lietuvos Darbo Federacija. Tokia yra teisinė logika. V. Vaitiekūnas pasisako, kad ir į Vliko sąstatą įėjimas, žinojo KDS esant naują sąjungą, todėl jie „nusistatė“ eiti ne savo sąjungos vardu, bet Liet. Darbo Federacijos... Va čia ir yra visas reikalas. Jei KDS valdybos intencijos būtų buvusios tiesios, tai reikalas tuo ar kitu vardu šaukti konferenciją, kad fiktyviai LDF atstovauti, bet tiesiai, atstautant LDF status quo ante, buvo būtinas reikalas. Nei V. Vaitiekūnas nei kiti du KDS valdybos nariai nesimė patys iniciatyvos tokiai konferencijai šaukti, kai tuo tarpu LDF statutas, 8 ir 9 paragrafai kiekvieną valdymą įpareigoja šaukti suvažiavimus kartą į metus. Tuo nebuvo padaryta. V. Vaitiekūnui, kaip teisininkui šitie nuostatai buvo

žinomi, todėl privalomi, nes statuto teisiniu nuostatų nesilaikymas ne vien politiniuose sambūriuose yra neleistinas ir baustinas. Visi žino, kad organizacijų tikrieji šeimininkai yra jų nariai, o ne tų organizacijų valdybos. Kai buvę emigracijoje Lietuvos Seimų atstovai pastebėjo, kad KDS valdyba nesirengia federacijos suvažiavimą šaukti, be to, kadangi V. Vaitiekūnas, būdamas Vlike veikė ne LDF, bet Lietuvių Fronto tikslų siekdamas, pasisakydamas, galįs būti federantu ir tuo pat metu frontininku, tai jis buvo dar lapkričio 27 d. painformuotas, kad LDF konferencijai šaukti Felbacho data Rengimo Komisijos yra nustatyta gruodžio 19 d., ir kad jis ir kiti KDS valdybos nariai kvečiama LDF iš suvažiavimo nieko nelaimėjo, nes kaip politinė partija ji buvo suspenduota. V. Vaitiekūno suminėta to suvažiavimo dalyvių eilė KDS teisinio veido esmėje nepakeitė. KDS pasiliko tuo, kuo ji buvo, bet ne Lietuvos Darbo Federacija. Tokia yra teisinė logika. V. Vaitiekūnas pasisako, kad ir į Vliko sąstatą įėjimas, žinojo KDS esant naują sąjungą, todėl jie „nusistatė“ eiti ne savo sąjungos vardu, bet Liet. Darbo Federacijos... Va čia ir yra visas reikalas. Jei KDS valdybos intencijos būtų buvusios tiesios, tai reikalas tuo ar kitu vardu šaukti konferenciją, kad fiktyviai LDF atstovauti, bet tiesiai, atstautant LDF status quo ante, buvo būtinas reikalas. Nei V. Vaitiekūnas nei kiti du KDS valdybos nariai nesimė patys iniciatyvos tokiai konferencijai šaukti, kai tuo tarpu LDF statutas, 8 ir 9 paragrafai kiekvieną valdymą įpareigoja šaukti suvažiavimus kartą į metus. Tuo nebuvo padaryta. V. Vaitiekūnui, kaip teisininkui šitie nuostatai buvo

žinomi, todėl privalomi, nes statuto teisiniu nuostatų nesilaikymas ne vien politiniuose sambūriuose yra neleistinas ir baustinas. Visi žino, kad organizacijų tikrieji šeimininkai yra jų nariai, o ne tų organizacijų valdybos. Kai buvę emigracijoje Lietuvos Seimų atstovai pastebėjo, kad KDS valdyba nesirengia federacijos suvažiavimą šaukti, be to, kadangi V. Vaitiekūnas, būdamas Vlike veikė ne LDF, bet Lietuvių Fronto tikslų siekdamas, pasisakydamas, galįs būti federantu ir tuo pat metu frontininku, tai jis buvo dar lapkričio 27 d. painformuotas, kad LDF konferencijai šaukti Felbacho data Rengimo Komisijos yra nustatyta gruodžio 19 d., ir kad jis ir kiti KDS valdybos nariai kvečiama LDF iš suvažiavimo nieko nelaimėjo, nes kaip politinė partija ji buvo suspenduota. V. Vaitiekūno suminėta to suvažiavimo dalyvių eilė KDS teisinio veido esmėje nepakeitė. KDS pasiliko tuo, kuo ji buvo, bet ne Lietuvos Darbo Federacija. Tokia yra teisinė logika. V. Vaitiekūnas pasisako, kad ir į Vliko sąstatą įėjimas, žinojo KDS esant naują sąjungą, todėl jie „nusistatė“ eiti ne savo sąjungos vardu, bet Liet. Darbo Federacijos... Va čia ir yra visas reikalas. Jei KDS valdybos intencijos būtų buvusios tiesios, tai reikalas tuo ar kitu vardu šaukti konferenciją, kad fiktyviai LDF atstovauti, bet tiesiai, atstautant LDF status quo ante, buvo būtinas reikalas. Nei V. Vaitiekūnas nei kiti du KDS valdybos nariai nesimė patys iniciatyvos tokiai konferencijai šaukti, kai tuo tarpu LDF statutas, 8 ir 9 paragrafai kiekvieną valdymą įpareigoja šaukti suvažiavimus kartą į metus. Tuo nebuvo padaryta. V. Vaitiekūnui, kaip teisininkui šitie nuostatai buvo

žinomi, todėl privalomi, nes statuto teisiniu nuostatų nesilaikymas ne vien politiniuose sambūriuose yra neleistinas ir baustinas. Visi žino, kad organizacijų tikrieji šeimininkai yra jų nariai, o ne tų organizacijų valdybos. Kai buvę emigracijoje Lietuvos Seimų atstovai pastebėjo, kad KDS valdyba nesirengia federacijos suvažiavimą šaukti, be to, kadangi V. Vaitiekūnas, būdamas Vlike veikė ne LDF, bet Lietuvių Fronto tikslų siekdamas, pasisakydamas, galįs būti federantu ir tuo pat metu frontininku, tai jis buvo dar lapkričio 27 d. painformuotas, kad LDF konferencijai šaukti Felbacho data Rengimo Komisijos yra nustatyta gruodžio 19 d., ir kad jis ir kiti KDS valdybos nariai kvečiama LDF iš suvažiavimo nieko nelaimėjo, nes kaip politinė partija ji buvo suspenduota. V. Vaitiekūno suminėta to suvažiavimo dalyvių eilė KDS teisinio veido esmėje nepakeitė. KDS pasiliko tuo, kuo ji buvo, bet ne Lietuvos Darbo Federacija. Tokia yra teisinė logika. V. Vaitiekūnas pasisako, kad ir į Vliko sąstatą įėjimas, žinojo KDS esant naują sąjungą, todėl jie „nusistatė“ eiti ne savo sąjungos vardu, bet Liet. Darbo Federacijos... Va čia ir yra visas reikalas. Jei KDS valdybos intencijos būtų buvusios tiesios, tai reikalas tuo ar kitu vardu šaukti konferenciją, kad fiktyviai LDF atstovauti, bet tiesiai, atstautant LDF status quo ante, buvo būtinas reikalas. Nei V. Vaitiekūnas nei kiti du KDS valdybos nariai nesimė patys iniciatyvos tokiai konferencijai šaukti, kai tuo tarpu LDF statutas, 8 ir 9 paragrafai kiekvieną valdymą įpareigoja šaukti suvažiavimus kartą į metus. Tuo nebuvo padaryta. V. Vaitiekūnui, kaip teisininkui šitie nuostatai buvo

žinomi, todėl privalomi, nes statuto teisiniu nuostatų nesilaikymas ne vien politiniuose sambūriuose yra neleistinas ir baustinas. Visi žino, kad organizacijų tikrieji šeimininkai yra jų nariai, o ne tų organizacijų valdybos. Kai buvę emigracijoje Lietuvos Seimų atstovai pastebėjo, kad KDS valdyba nesirengia federacijos suvažiavimą šaukti, be to, kadangi V. Vaitiekūnas, būdamas Vlike veikė ne LDF, bet Lietuvių Fronto tikslų siekdamas, pasisakydamas, galįs būti federantu ir tuo pat metu frontininku, tai jis buvo dar lapkričio 27 d. painformuotas, kad LDF konferencijai šaukti Felbacho data Rengimo Komisijos yra nustatyta gruodžio 19 d., ir kad jis ir kiti KDS valdybos nariai kvečiama LDF iš suvažiavimo nieko nelaimėjo, nes kaip politinė partija ji buvo suspenduota. V. Vaitiekūno suminėta to suvažiavimo dalyvių eilė KDS teisinio veido esmėje nepakeitė. KDS pasiliko tuo, kuo ji buvo, bet ne Lietuvos Darbo Federacija. Tokia yra teisinė logika. V. Vaitiekūnas pasisako, kad ir į Vliko sąstatą įėjimas, žinojo KDS esant naują sąjungą, todėl jie „nusistatė“ eiti ne savo sąjungos vardu, bet Liet. Darbo Federacijos... Va čia ir yra visas reikalas. Jei KDS valdybos intencijos būtų buvusios tiesios, tai reikalas tuo ar kitu vardu šaukti konferenciją, kad fiktyviai LDF atstovauti, bet tiesiai, atstautant LDF status quo ante, buvo būtinas reikalas. Nei V. Vaitiekūnas nei kiti du KDS valdybos nariai nesimė patys iniciatyvos tokiai konferencijai šaukti, kai tuo tarpu LDF statutas, 8 ir 9 paragrafai kiekvieną valdymą įpareigoja šaukti suvažiavimus kartą į metus. Tuo nebuvo padaryta. V. Vaitiekūnui, kaip teisininkui šitie nuostatai buvo

žinomi, todėl privalomi, nes statuto teisiniu nuostatų nesilaikymas ne vien politiniuose sambūriuose yra neleistinas ir baustinas. Visi žino, kad organizacijų tikrieji šeimininkai yra jų nariai, o ne tų organizacijų valdybos. Kai buvę emigracijoje Lietuvos Seimų atstovai pastebėjo, kad KDS valdyba nesirengia federacijos suvažiavimą šaukti, be to, kadangi V. Vaitiekūnas, būdamas Vlike veikė ne LDF, bet Lietuvių Fronto tikslų siekdamas, pasisakydamas, galįs būti federantu ir tuo pat metu frontininku, tai jis buvo dar lapkričio 27 d. painformuotas, kad LDF konferencijai šaukti Felbacho data Rengimo Komisijos yra nustatyta gruodžio 19 d., ir kad jis ir kiti KDS valdybos nariai kvečiama LDF iš suvažiavimo nieko nelaimėjo, nes kaip politinė partija ji buvo suspenduota. V. Vaitiekūno suminėta to suvažiavimo dalyvių eilė KDS teisinio veido esmėje nepakeitė. KDS pasiliko tuo, kuo ji buvo, bet ne Lietuvos Darbo Federacija. Tokia yra teisinė logika. V. Vaitiekūnas pasisako, kad ir į Vliko sąstatą įėjimas, žinojo KDS esant naują sąjungą, todėl jie „nusistatė“ eiti ne savo sąjungos vardu, bet Liet. Darbo Federacijos... Va čia ir yra visas reikalas. Jei KDS valdybos intencijos būtų buvusios tiesios, tai reikalas tuo ar kitu vardu šaukti konferenciją, kad fiktyviai LDF atstovauti, bet tiesiai, atstautant LDF status quo ante, buvo būtinas reikalas. Nei V. Vaitiekūnas nei kiti du KDS valdybos nariai nesimė patys iniciatyvos tokiai konferencijai šaukti, kai tuo tarpu LDF statutas, 8 ir 9 paragrafai kiekvieną valdymą įpareigoja šaukti suvažiavimus kartą į metus. Tuo nebuvo padaryta. V. Vaitiekūnui, kaip teisininkui šitie nuostatai buvo

žinomi, todėl privalomi, nes statuto teisiniu nuostatų nesilaikymas ne vien politiniuose sambūriuose yra neleistinas ir baustinas. Visi žino, kad organizacijų tikrieji šeimininkai yra jų nariai, o ne tų organizacijų valdybos. Kai buvę emigracijoje Lietuvos Seimų atstovai pastebėjo, kad KDS valdyba nesirengia federacijos suvažiavimą šaukti, be to, kadangi V. Vaitiekūnas, būdamas Vlike veikė ne LDF, bet Lietuvių Fronto tikslų siekdamas, pasisakydamas, galįs būti federantu ir tuo pat metu frontininku, tai jis buvo dar lapkričio 27 d. painformuotas, kad LDF konferencijai šaukti Felbacho data Rengimo Komisijos yra nustatyta gruodžio 19 d., ir kad jis ir kiti KDS valdybos nariai kvečiama LDF iš suvažiavimo nieko nelaimėjo, nes kaip politinė partija ji buvo suspenduota. V. Vaitiekūno suminėta to suvažiavimo dalyvių eilė KDS teisinio veido esmėje nepakeitė. KDS pasiliko tuo, kuo ji buvo, bet ne Lietuvos Darbo Federacija. Tokia yra teisinė logika. V. Vaitiekūnas pasisako, kad ir į Vliko sąstatą įėjimas, žinojo KDS esant naują sąjungą, todėl jie „nusistatė“ eiti ne savo sąjungos vardu, bet Liet. Darbo Federacijos... Va čia ir yra visas reikalas. Jei KDS valdybos intencijos būtų buvusios tiesios, tai reikalas tuo ar kitu vardu šaukti konferenciją, kad fiktyviai LDF atstovauti, bet tiesiai, atstautant LDF status quo ante, buvo būtinas reikalas. Nei V. Vaitiekūnas nei kiti du KDS valdybos nariai nesimė patys iniciatyvos tokiai konferencijai šaukti, kai tuo tarpu LDF statutas, 8 ir 9 paragrafai kiekvieną valdymą įpareigoja šaukti suvažiavimus kartą į metus. Tuo nebuvo padaryta. V. Vaitiekūnui, kaip teisininkui šitie nuostatai buvo

žinomi, todėl privalomi, nes statuto teisiniu nuostatų nesilaikymas ne vien politiniuose sambūriuose yra neleistinas ir baustinas. Visi žino, kad organizacijų tikrieji šeimininkai yra jų nariai, o ne tų organizacijų valdybos. Kai buvę emigracijoje Lietuvos Seimų atstovai pastebėjo, kad KDS valdyba nesirengia federacijos suvažiavimą šaukti, be to, kadangi V. Vaitiekūnas, būdamas Vlike veikė ne LDF, bet Lietuvių Fronto tikslų siekdamas, pasisakydamas, galįs būti federantu ir tuo pat metu frontininku, tai jis buvo dar lapkričio 27 d. painformuotas, kad LDF konferencijai šaukti Felbacho data Rengimo Komisijos yra nustatyta gruodžio 19 d., ir kad jis ir kiti KDS valdybos nariai kvečiama LDF iš suvažiavimo nieko nelaimėjo, nes kaip politinė partija ji buvo suspenduota. V. Vaitiekūno suminėta to suvažiavimo dalyvių eilė KDS teisinio veido esmėje nepakeitė. KDS pasiliko tuo, kuo ji buvo, bet ne Lietuvos Darbo Federacija. Tokia yra teisinė logika. V. Vaitiekūnas pasisako, kad ir į Vliko sąstatą įėjimas, žinojo KDS esant naują sąjungą, todėl jie „nusistatė“ eiti ne savo sąjungos vardu, bet Liet. Darbo Federacijos... Va čia ir yra visas reikalas. Jei KDS valdybos intencijos būtų buvusios tiesios, tai reikalas tuo ar kitu vardu šaukti konferenciją, kad fiktyviai LDF atstovauti, bet tiesiai, atstautant LDF status quo ante, buvo būtinas reikalas. Nei V. Vaitiekūnas nei kiti du KDS valdybos nariai nesimė patys iniciatyvos tokiai konferencijai šaukti, kai tuo tarpu LDF statutas, 8 ir 9 paragrafai kiekvieną valdymą įpareigoja šaukti suvažiavimus kartą į metus. Tuo nebuvo padaryta. V. Vaitiekūnui, kaip teisininkui šitie nuostatai buvo

žinomi, todėl privalomi, nes statuto teisiniu nuostatų nesilaikymas ne vien politiniuose sambūriuose yra neleistinas ir baustinas. Visi žino, kad organizacijų tikrieji šeimininkai yra jų nariai, o ne tų organizacijų valdybos. Kai buvę emigracijoje Lietuvos Seimų atstovai pastebėjo, kad KDS valdyba nesirengia federacijos suvažiavimą šaukti, be to, kadangi V. Vaitiekūnas, būdamas Vlike veikė ne LDF, bet Lietuvių Fronto tikslų siekdamas, pasisakydamas, galįs būti federantu ir tuo pat metu frontininku, tai jis buvo dar lapkričio 27 d. painformuotas, kad LDF konferencijai šaukti Felbacho data Rengimo Komisijos yra nustatyta gruodžio 19 d., ir kad jis ir kiti KDS valdybos nariai kvečiama LDF iš suvažiavimo nieko nelaimėjo, nes kaip politinė partija ji buvo suspenduota. V. Vaitiekūno suminėta to suvažiavimo dalyvių eilė KDS teisinio veido esmėje nepakeitė. KDS pasiliko tuo, kuo ji buvo, bet ne Lietuvos Darbo Federacija. Tokia yra teisinė logika. V. Vaitiekūnas pasisako, kad ir į Vliko sąstatą įėjimas, žinojo KDS esant naują sąjungą, todėl jie „nusistatė“ eiti ne savo sąjungos vardu, bet Liet. Darbo Federacijos... Va čia ir yra visas reikalas. Jei KDS valdybos intencijos būtų buvusios tiesios, tai reikalas tuo ar kitu vardu šaukti konferenciją, kad fiktyviai LDF atstovauti, bet tiesiai, atstautant LDF status quo ante, buvo būtinas reikalas. Nei V. Vaitiekūnas nei kiti du KDS valdybos nariai nesimė patys iniciatyvos tokiai konferencijai šaukti, kai tuo tarpu LDF statutas, 8 ir 9 paragrafai kiekvieną valdymą įpareigoja šaukti suvažiavimus kartą į metus. Tuo nebuvo padaryta. V. Vaitiekūnui, kaip teisininkui šitie nuostatai buvo

žinomi, todėl privalomi, nes statuto teisiniu nuostatų nesilaikymas ne vien politiniuose sambūriuose yra neleistinas ir baustinas. Visi žino, kad organizacijų tikrieji šeimininkai yra jų nariai, o ne tų organizacijų valdybos. Kai buvę emigracijoje Lietuvos Seimų atstovai pastebėjo, kad KDS valdyba nesirengia federacijos suvažiavimą šaukti, be to, kadangi V. Vaitiekūnas, būdamas Vlike veikė ne LDF, bet Lietuvių Fronto tikslų siekdamas, pasisakydamas, galįs būti federantu ir tuo pat metu frontininku, tai jis buvo dar lapkričio 27 d. painformuotas, kad LDF konferencijai šaukti Felbacho data Rengimo Komisijos yra nustatyta gruodžio 19 d., ir kad jis ir kiti KDS valdybos nariai kvečiama LDF iš suvažiavimo nieko nelaimėjo, nes kaip politinė partija ji buvo suspenduota. V. Vaitiekūno suminėta to suvažiavimo dalyvių eilė KDS teisinio veido esmėje nepakeitė. KDS pasiliko tuo, kuo ji buvo, bet ne Lietuvos Darbo Federacija. Tokia yra teisinė logika. V. Vaitiekūnas pasisako, kad ir į Vliko sąstatą įėjimas, žinojo KDS esant naują sąjungą, todėl jie „nusistatė“ eiti ne savo sąjungos vardu, bet Liet. Darbo Federacijos... Va čia ir yra visas reikalas. Jei KDS valdybos intencijos būtų buvusios tiesios, tai reikalas tuo ar kitu vardu šaukti konferenciją, kad fiktyviai LDF atstovauti, bet tiesiai, atstautant LDF status quo ante, buvo būtinas reikalas. Nei V. Vaitiekūnas nei kiti du KDS valdybos nariai nesimė patys iniciatyvos tokiai konferencijai šaukti, kai tuo tarpu LDF statutas, 8 ir 9 paragrafai kiekvieną valdymą įpareigoja šaukti suvažiavimus kartą į metus. Tuo nebuvo padaryta. V. Vaitiekūnui, kaip teisininkui šitie nuostatai buvo

žinomi, todėl privalomi, nes statuto teisiniu nuostatų nesilaikymas ne vien politiniuose sambūriuose yra neleistinas ir baustinas. Visi žino, kad organizacijų tikrieji šeimininkai yra jų nariai, o ne tų organizacijų valdybos. Kai buvę emigracijoje Lietuvos Seimų atstovai pastebėjo, kad KDS valdyba nesirengia federacijos suvažiavimą šaukti, be to, kadangi V. Vaitiekūnas, būdamas Vlike veikė ne LDF, bet Lietuvių Fronto tikslų siekdamas, pasisakydamas, galįs būti federantu ir tuo pat metu frontininku, tai jis buvo dar lapkričio 27 d. painformuotas, kad LDF konferencijai šaukti Felbacho data Rengimo Komisijos yra nustatyta gruodžio 19 d., ir kad jis ir kiti KDS valdybos nariai kvečiama LDF iš suvažiavimo nieko nelaimėjo, nes kaip politinė partija ji buvo suspenduota. V. Vaitiekūno suminėta to suvažiavimo dalyvių eilė KDS teisinio veido esmėje nepakeitė. KDS pasiliko tuo, kuo ji buvo, bet ne Lietuvos Darbo Federacija. Tokia yra teisinė logika. V. Vaitiekūnas pasisako, kad ir į Vliko sąstatą įėjimas, žinojo KDS esant naują sąjungą, todėl jie „nusistatė“ eiti ne savo sąjungos vardu, bet Liet. Darbo Federacijos... Va čia ir yra visas reikalas. Jei KDS valdybos intencijos būtų buvusios tiesios, tai reikalas tuo ar kitu vardu šaukti konferenciją, kad fiktyviai LDF atstovauti, bet tiesiai, atstautant LDF status quo ante, buvo būtinas reikalas. Nei V. Vaitiekūnas nei kiti du KDS valdybos nariai nesimė patys iniciatyvos tokiai konferencijai šaukti, kai tuo tarpu LDF statutas, 8 ir 9 paragrafai kiekvieną valdymą įpareigoja šaukti suvažiavimus kartą į metus. Tuo nebuvo padaryta. V. Vaitiekūnui, kaip teisininkui šitie nuostatai buvo

žinomi, todėl privalomi, nes statuto teisiniu nuostatų nesilaikymas ne vien politiniuose sambūriuose yra neleistinas ir baustinas. Visi žino, kad organizacijų tikrieji šeimininkai yra jų nariai, o ne tų organizacijų valdybos. Kai buvę emigracijoje Lietuvos Seimų atstovai pastebėjo, kad KDS valdyba nesirengia federacijos suvažiavimą šaukti, be to, kadangi V. Vaitiekūnas, būdamas Vlike veikė ne LDF, bet Lietuvių Fronto tikslų siekdamas, pasisakydamas, galįs būti federantu ir tuo pat metu frontininku, tai jis buvo dar lapkričio 27 d. painformuotas, kad LDF konferencijai šaukti Felbacho data Rengimo Komisijos yra nustatyta gruodžio 19 d., ir kad jis ir kiti KDS valdybos n

DARBININKAS

Kalba Pirmasis Amerikos Lietuvis

Prel. J. Balkūnui 50 metų

THE WORKER

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

BY

FRANCISCAN FATHERS

Registered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass., September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES

	Domestic yearly	Foreign yearly
Brooklyn, N. Y.	\$5.00	\$5.00
Half year	\$3.00	\$3.00
Foreign	\$5.50	\$5.50

Stralpinčius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuostata. Nenaudoti stralpinčiai saugomi ir gražiniai tikrai autoriams prašant. Pavardę pasirašyti stralpinčiai nebūtina išreikšti redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

KOVOJE DEL BALTYJŲ RŪMŲ

KAUTYNES dėl Baltųjų Rūmų eina prie galo. Abudu priešinkai prisisaukė daugiau ar mažiau trenksmą sukėlusius svaidinius. Labiausia supurtė visą Ameriką, Europą ir Sovietus Eisenhowerio paleistas išlaisvinimo šūvis. Net reikėjo paminti vieną džiaugsmą, kitą išgąstį. Beramindamos abidvi partijos atsidūrė keblioje padėtyje: negalėjo pasakyti — neva duosim, bet negalėjo pasakyti ir — kariausim.

Dar neišsisklaidžius išlaisvinimo dūmų, naujas sproginas sudrebino jau tik amerikonišką pigiosios spaudos skaitytojų masę, mėgstančią kriminalinius įvykius — tai piniginiai kaltinimai ir po jų eįsi piniginė išpažintis.

Trečias ginklas — tai "vargonai" prieš Staliną, atsistatinti į grąsinti McCarthy, kai jais sutruškino visus priešus. Tai prieškomunistinė akcija. Kaltinimais pataikavus komunistam respublikonai emė šaudyti ypaciai rinkiminės propagandos pabaigoj ne tik administracija, kurioje pasireiškė daug sovietinių agentų, bet ir asmeniškai patį Stevensoną, kuris reiškė savo simpatijas agentui Hissui. Vadinas, Stevensonas nepažįstas žmonių, kaip kaltino Nixonas. Iš šio pabūko apšaudyta visa Trumano administracija už visus politinius nuostolius nuo pat Jaltos laikų. Atsakingas už tos administracijos veiksmus rezerve buvęs Trumanas išėjo priešpūlio ir pavartojo naują ginklą — paskelbė, kad priešinkas "Eisenhoweris ir respublikonai gina fašizmo ir nacionalsocializmo esminius principus." Vadinas, patvirtino tai, ką Sovietų propaganda skelbė ne tik apie Eisenhowerį, bet ir apie Trumaną...

Gal būt, rinkimus nulems ne jaistrinti, sutirštinti politiniai, ideologiniai, moraliniai argumentai, bet socialiniai, t. y. ne tie, kurie sukėlė didelį triukšmą, bet tie, dėl kurių mažiau kalbėta. Palauksim, ką pasakys lapkričio 4 d. Tačiau ieškant iš rinkimų naudoti ir visai žmonijai bei Lietuvai, tenka pripažinti, jog rinkiminė kova sustiprino praktinę kovą prieš komunistus, į kuriuos Amerikos oficiali įstaiga imama žiūrėti kaip į Maskvos agentus. Atsivėrus akim, prasidėjo apsisvalymo banga. Ji užgriebė net pačią JTO. Aišku, jų daug liks ir kenks Amerikai toliau, bet gera, kad įžiūrėtas priešas, kuris ne tik šnipinėja Maskvai, bet ir bolševikinę propagandą skiepja jaunimui mokyklose. Tai reikšmingas svarbus visų Vakarų tikimui.

Lietuvos likimui svarbu, kad rinkiminė kovoj pavergtų kraštų reikalai vėl buvo išnešti į viešą tribūną. Net iki paskutinių dienų abudu kandidatai rodo dėmesio tautinių grupių balsam.

Jei buvo siūloma išnaudoti rinkimus Lietuvos reikalams, tai ši proga vienur buvo išnaudota daugiau, kitur mažiau. ALTA įteikė raštus abiejų partijų suvažiavimams (tik to neišnaudojo reklamai); Voice of America išnaudojo Sniečkaus kritiką Eisenhoweriui lygiai kaip ir paties Eisenhowerio kalbą krašto nuotai kom sustiprinti. Lietuvių demokratų grupė priėjo prie Stevenson. Lietuvių respublikonų žmonės išsirūpino pasikalbėjimą su Eisenhoweriu: tik jiem susivaržius dėl pirmenybės, kam kalbėti su Eisenhoweriu, pasimatymo proga, deja, liko neišnaudota.

Dabar belieka jau tik laukti rinkimų davinį, o paskui vėl ieškoti progų spausti Baltųjų Rūmų laimėtoją, kad duotus pažadų veksčius išpirkintų.

SIEGFRIED LENZ

NE MOKSLO, BET PATYRIMO METAI

RADIO VAIDINIMAS

Is vokiečių kalbos išvertė J. LUKOŠIUS

3

Lietuvos likimas buvo nuspręstas 1939 metais rugpjūčio mėn. Molotovo ir Ribentropo derybų metu 1939 metų rudenį Sovietai pareikalavo įsileisti kariškas įgulas. Jų noras buvo greitai patenkintas. 1940 metų birželio mėn. Raudonoji armija peržengė sieną dėl to, kad, esą, Lietuvos vyriausybė nesuteikė pakankamo saugumo jų įgulų kariams. NKVD laivina užliejo vieną valstybę. Lietuva: niekas nežino iš kur atvyko jos gyventojai. Niekas tikrai negali pasakyti, kada jie įsikūrė Nemuno ir Dauguvos žemupiuose. Jų kalba mokslininkams yra mįslė. Sovietų Sąjunga įsiurbė šitą valstybę. Lietuva šiandien turi 14-tą numerį Sovietų Socialistinės Respublikos. Česlavas Milašius, Lietuvoje gimęs žymus lenkų poetas, rašo, kas atsitiko tuoj po okupacijos: "Senesni žmonės dar atsime na nepergeriausius caro laikus,

tačiau tai su jais nieko bendro neturėjo. Tai buvo šimta kartų blogiau. Po invazijos tuoj buvo įsakyti seimo rinkimai. Tačiau rinkimai buvo visiškai nepanašūs į iki šiol tuo vardu vadinamus veiksmus. Tebuvo tik vienas kandidatų sąrašas, valdžios sudarytas. Gyventojai nesuprato, kodėl miestai ir kaimai buvo paskandinti propagandos raštu bangose, kodėl garsiakalbiai dieną ir naktį aidėjo nuo propagandos kalbų, kodėl gatvėmis važinėjo sunkvežimiai, dekoruoti vadų paveikslais, jeigu buvo ik vienas sąrašas ir jokio pasirinkimo. Tačiau rinkimų dieną rinkosi jie būriais prie urnų. Reikėjo eiti, nes kiekvienas, atidavęs savo balsą, ant savo pasą gavo antspaudą. Jei antspaudą truko, buvo aišku, kad pasą savininkas nebašavo ir dėl to yra liaudies priešas. Kaikurie, būdami naivūs, bandė atiduoti suplėšytus ir sutepus lapukus, kad jų balsai ne-

Prelatas Jonas Balkūnas spalio 22 d. susilaukė 50 metų amžiaus. Šiandien jis tam tikra prasme Pirmasis Amerikos Lietuvis, nes yra Amerikos Lietuvių Bendruomenės organizuotoji pirmininkas, Kunigų Vienybės pirmininkas, Lietuvių Katalikų Akcijos pirmininkas, Ateitininkų Šelpimo Fondo pirmininkas, na ir vietos prietruks beskaitant, kuriose valdybose dar jis nedalyvauja. Jo veikla yra tiek žinoma, kad jo sukakties proga norėtum jį parodyti daugiau iš jo paties žodžių, pateikdami jam keletą klausimų.

— Koki savo gyvenimo ir visuomeninio darbo įvyki savo praityje prisimenate su didžiausiu malonumu?

— Vaje, tu mano... — atsiduso prelatas — tų vykių tiek daug, kad jie vieni kitus nusmelkia. Pirmas, kuris dabar staiga atmintyje iškyla, tai pasitenkinimas, kada jaunam kunigui pasisekė 1932 m. ALRK Federacija įjungti į NCWC. Tada dar neprašė, kokios tai reikšmės turės visai būsimajam Baltui.

Su šviesiu pasitenkinimu miniu vysk. M. Reinio atvykimą į Ameriką. Jį savo iniciatyva ir lėšomis pasikviečia katalikų veiklai stiprinti. Šiandien jis kankinys, bet jo pėdsakai tarp Amerikos lietuvių žymūs. Prisimenu, nors ir su kartumu, savo atsilankymą Lietuvoje. Ten norėjau atvirai pasakyti valdžiai, ką mes, Amerikos katalikai, galvojame apie valdžios spaudimą, taikomą katalikams ir jų organizacijoms Lietuvoje. Tik pradėjau sukiotis po Lietuvos gyvenimą, man vieną dieną skambina pažįstamas iš jaunystės dienu: sako — čia kalba tas ir tas, dirbąs saugume; žinok, kad valdžia nepasitenkinus tavo kalbomis, įsakyta sekti ir gal tave išsiųsti iš Lietuvos. — Tai man bus didžiausia garbė, jei Lietuvos valdžia mane taip vertina, kad net įsakys išvažiuoti...

Jei norit dar — su dideliu pergyvenimu laukiau, kokius bus rezultatus mano kreipimosi į Amerikos vyskupus 1940 m. dėl pagalbos Lietuvos katalikams. Net mano vikarai tekino į mane liežuvius dėl tokio vargiai įvykdomo mano sumanymo. Koks buvo pasitenkinimas, kai staiga laiškas iš dabartinio

Columbo, Ohio, vyskupo, kad 25.000 dol. esą paskirta. Ir per trejus metus gavom iš to šaltinio 170.000 lietuvių reikalams.

Pagaliau negaliu be pasitenkinimo prisiminti 1943 m. spalio 6 d. Buva dalinęsis mintim su kan. J. Koncium, kad mums reikia gauti iš National War Fund lėšų lietuvių reikalams. Minėtą dieną Washingtono abudu nustebome NCWC pareigūno paklausimu, ar kreipėmės į minėtą įstaigą. Kai tą pat dieną nuėjom, radom ten palankumo; tik reikalavo, kad visas sroves tam reikalui apjungtume. Kai lapkričio mėn. nuvykom su Grisiūn ir Oliu, pradėjo mums aiškinti, kad turim priimti ir komunistus. Po pasitarimų savo tarpe pareiškėm, kad mes esam katalikai, kad mums Ap. Sosto yra už-

drausta bendradarbiauti su komunistais, ir jeigu turim eiti sykiu su komunistais, tai mes atsakom nuo paramos. Mūsų argumentai ir nusistatymas padarė savo, ir mes gavom paramą be vienybės su komunistais. Per eilę metų vien pinigais buvo gauta 700.000 dol. Latviai ir estai, kurie atsisakė nuo bendradarbiavimo su komunistais, negavo.

— Kas Jūsų visuomeniniais darbams buvo didžiausias talkininkas?

— Parapijoje, žinoma, mano didžiausi talkininkai yra mano vikarai; juk pas mane vienas jau išbuvo 18, kitas 14 metų. Visuomeninė dirvoj tarp kunigų pirmoji eilėj stovi prel. P. Juras. Mes vienas antro patarimais daug naudojames. Iš pasauliečių artimiausi talkininkai J. Laučka ir L. Šimutis.

Prel. J. Balkūnas spalio 22 d. atšventęs 50 metų sukaktį.

— Žiūrėdamas dabar į praity, kurių savo visuomeninių žygijų gailitės?

— Ką dariau, nieko nesigailiu. Daryčiau tą pat, tik įdėčiau dar daugiau darbo. Jaučiau, kad katalikų visuomenė ir kunigai man pritarė.

— Kuriais visuomeniniais reikimais labiausiai esate nusivylęs?

— Labiausiai srovų nepajėgimu sugyventi. Jos viena kita silpnina, užuot stiprinusios bendrai kovai. Didėsnę atsakomybę skiriu už tai nekatalikiškoms srovėms. Katalikai bendrame darbe rodo daugiau nuo-

GRIAU LIETUVOS VIENKIEMIUS

Komunistų partija yra numaciusi iškelti žmones iš vienkemių, nes jie esą carizmo ir lietuviškosios buržuazijos palikimas. O tai reikią kuo skubiausiai likviduoti. Vienkiemų sistema apsunskanti technikos išnaudojimą, apie kurią dabar Sovietai nuolat kala žmonėm, mažinanti kolchozo darbingumą, nes žmo-

nėms į darbus reikia eiti po keletą kilometrų. Lietuvos komunistų partija ir ministerių tarnyba numaciusi kolchozinių iškėlimo iš vienkemių priemones ir pateikusi peržiūrėti jas Sovietų Sąjungos ministerių tarybai.

Perkėlus žmones į kolchozų centrus, pasidarys dar sunkesnis gyvenimas Lietuvoje, dar labiau bus suvaržyta jų laisvė ir padidintas sekimas.

Vis dar nesutvarko

Komunistų partija skundžiasi, kad vis dar neįstengia sutvarkyti kolchozų. Nuolat ten pasitaiko kolchozines nuosavybės grobimų, neteisėtų žemės "užvaldymų", į kolchozus prasiškęvė buožės", kurie tik kenkia vieningam ir našiam kolchozo darbui. Nepakankamai kovojama dėl žemės derlingumo, galvių skaičiaus padidimo.

Komunistų spauda ir radijas, agitatoriai ir visokie pareigūnai nuolat ragina ir moko, kaip reikia gyventi kolchoze ir koks džiaugsmas, kad arią visų laukus ir nupioves viską atiduoti Stalinui. Tačiau to džiaugsmo žmonės nejaucia, nes visame krašte yra skurdas ir vargas.

Kas pavergė lietuvių laudį?

Mūsų tautos pavergėjai džiaugiasi "išvadavę" mūsų tautą iš kapitalistų jungų. Pavergėjai buvę nepriklausomybės laikais Amerika ir Anglija, nes jos neleidusios vystyti pramonei, pigiai pirkti žaliavas ir brangiai parduodavę savo gaminius. Apie tą patį kalbėjo ir Sniečkus Maskvoje. Norėdami pateisinti savo nusikaltimus, patys rečia prieš Vakarus ir kartu dar labiau lupą žmones.

Rusai išgelbėję lietuvius

Nuolat per spaudą ir per radiją kartojama, kad tik rusų didžioji tauta išgelbėjusi lietuvius nuo išnaikinimo ir fašistinių žmogėdų. Duosnia ranka rusų tauta teikianti lietuvių tautai pagalbą respublikos liaudies ūkyje ir kultūros plėtojimo reikale. Kas buvo balta, dabar komunistai sako, kad tai buvę juoda, laisvė paverčiama į nelaisvę, o užgrobimas — išvadavimu. Kai patys plėšia mūsų kraštą, gabena mūsų turą, šaukia, štai kokie mes dosnūs, mes jums "duodame."

Literatūros vakaras

Vilniaus universiteto aštuosiojo literatūros vakaras, kuriame dalyvavo lietuvių ir latvių rašytojai, Stalino "laureatai". Vakaras praėjo su nemaža pompa ir padėka valdovams, kartu ir su didele agitacija prieš Ameriką.

Partija susirūpino

Lietuvos Komunistų Partija susirūpino, kad jų organizacija labai išsiplėtė. Jaunieji komunistai labai lengvabūdiškai priimami į partiją ir nebeperauklėjami.

galioti, tačiau ir jie buvo užskaityti galiojančiais ir už kandidatų sąrašą pasisakančiais balsais. Rezultatai buvo milžiniški. Pirmutinis veiksmas tuo būdu išrinkto taip vadinamo seimo buvo formalus prašymas būti priimtiems į Sovietinę Respubliką Sąjungą. Tas prašymas buvo patenkintas."

Nuo tos dienos Lietuva yra 14-ta Sovietų respublika. Lietuva nuo Vakarų Vokietijos nėra taip toli, kaip kad a' rodo. Šitą grėsmę mes turime svarbaus pagrindo su didžiausiu rūpestingumu užregistruoti. Jei mes būsimė budrūs, tai mes gali prie tokių pat rinkimų prieti kaip ir Lietuvoje.

(Stabdomo traukinio garšai).

FIPSAS (tyliai): Kurteli? He, ar negirdi? Pabusk, mes jau vietoje. Kaip žinomas kūdikis guli tu mano glėby.

KURTAS (nuvargęs): Heinca!

FIPSAS: Ne Heinca! Mes esame jau Kaune. Mes jau čia. Ar tu nors kiek pramigai?

KURTAS: Fipsai.

FIPSAS: Na, gerai. Mes turime tuoj pranykti. Greičiau! Aš po piet pamiegosiu. Jei tavęs nebūčiau laikęs, būtų nukritęs kaip rusas prieš Jsrūtį.

KURTAS: Senių jau nebėra. FIPSAS: Jie pasitotins pirma, nei mes iš stoties išsikrapštysimė.

KURTAS: Milicija ateina. (Kelių vyrų žingsniai).

FIPSAS: (tyliai) Lipk žemyn. Ne čia, į kitą pusę.

Jie praslinko pro traukinio užpakalį, pramovė per išėjimą ir staiga a' sidūrė Kauno stoties aikštėje. Saulė juos šildė ir glostė. Prie žaliuos pievelės stovėjo keletas užsėstų suolų. Ant jų sėdėjo Sovietų kareiviai rūkijdami ar miegodami. Staiga jų dėmesį atkreipė žmonių susibūrimas. Jie pamoko viens kitam ir nuėjo ten. Kai prisartinio, pamatė ant žemės gulintį moterį. Tai buvo senė, kuri su jais drauge važiuojo. Alkis ir nuovargis ją nugalėjo. Sugniužė ji visai ar i tikslu, gal būt tik keletą metrų nuo pirmo karnio duonos. Jos vyras nusimėnė klupėjo prie jos ir kalbino, bet moteris nejudėjo. Po kiek laiko atvyko Sovietų patruliai, pareikalavo vyro dokumentų ir pasiėmė jį su savim. Paskui pasirodė du civiliai neštuvais nešini, užsidėjo ant jų moterį ir nulingavo. Bet žiūrovai paliko bestovį, lyg kad senė vis dar gulėtų prie jų kojų.

Tuo tarpu, kai jaunuoliai norėjo apsiukt i toliau eiti...

MILICIJOS kareivis (meš-

kiškai draugiškai su rusišku akcentu): Stoj! Kur norite sėkti, jauni žiogai? Hm?

FIPSAS: Mes...

KAREIVIS: Kas yra? Kur jūsų dokumentai, popieriai, hm!

FIPSAS: Pamatėm.

KAREIVIS (Pasipiktinęs): Aha, pamatėm. Bobutę pamatėm, popieriai pamatėm. Viską fffff, viską pamatėm. Jūs ant traukinio atvažiuot, ar ne?

FIPSAS: Mes jau vakar atvykome traukiniu. Mes norėjome...

KAREIVIS: Vakar? Kodėl tu turi meluoti, a? Aš turiu akis, su akimis aš mačiau, kaip jūs nuo traukinio nuokote. Šiandien, šiandien, ne vakar. Davaj! Elsimė į komendantūravą. (Žingsniai, kurie lėtėja). Jūs atvykstate iš Vokietijos, ar ne? Buva aš Breslave, Frankurte, prima. Buva i Breslave? Daug fffff, viskas fff!

FIPSAS: Breslave aš esu buvęs.

KAREIVIS: A, meu Jesus, viskas fff. Tu buvai buvęs? FIPSAS: Taip, bet dabar atvykstam iš Karaliaučiaus.

KAREIVIS: Karaliaučiaus? Aš buva buvęs ir Karaliaučiuje. Daug fffff. Aaa meu Jesus, negerai. Ko čia ieškote, a? Sakyk!

FIPSAS: Badas.

KAREIVIS: Viskas badas, viskas fff. Visi eina čia. Ką aš galiu padaryti? A' gal, visi atgal.

FIPSAS (tyliai): Klausyk, ant tilto dūsimė.

KAREIVIS: Ką tu dėl jo pasakei? A?

FIPSAS: Jis baisiai alkanas.

KAREIVIS: Šitas mažas vyras. Pirmą tiltas, el! (Girdėti žingsniai kareivio — vinimis kaustyty batų, jaunuolių — basų kojų. Žingsniai darosi skubesni).

KAREIVIS: Kodėl jūs turite taip bėgti, hm? Mes vistiek nueisime į — Stoj! Hei! Stoj! (Nuskamba šūvis). Stoj!!! (Bėgimas neatgaunant kvapo).

KURTAS (staigiai): Fipsai, aš —

FIPSAS: Prie vanens, tik atsigrežk.

KURTAS: Aha.

FIPSAS: Matai tu jį dar?

KURTAS: Ne.

FIPSAS: Stok.

KURTAS: Jei jis atbėgs.

FIPAS: Tas jau nebeatbėgs. Jis mūsų nesiveja. Pastovėk čia, sėsk ant dėžų.

KURTAS: Ką mes labar darysime, Fipsai? Jei jis sugaus, tai...

FIPSAS: Nesirūpink. Mes turime tik kuo greičiausiai iš miesto, tada bus viskas gerai.

Visi rūpesčiai tada bus "fff"! KURTAS: Be kaip mes grįšime?

FIPSAS: Namo? Vos atvykai ir jau nori namo. Tik dabar tikrai prasišė. Klausykis.

KURTAS: Fipsai!

FIPSAS: Kas yra?

KURTAS: Aš turiu...

FIPSAS: Daryk greičiau. (Tyla, Fipsas pirštais barbe na į medines dėžes).

FIPSAS: Baigta.

KURTAS: Baigta.

FIPSAS: Tad klausykis: mes turime pasišalinti iš miesto. Ar tu matai ten tą laivą? Va šitą mažą, seną. Man jis atrodo lyg ruošųsi plaukti i.

KURTAS: Ar turi pinigų?

FIPSAS: Tiek, kiek ir tu. Mes prislinksimė iš užpakalio, ir reikalas išspręstas.

KURTAS: O jei jie pamatys?

FIPSAS: Mes turime pasidaryti nematomi. Išgaruokime! Eik.

KURTAS: Fipsai?

FIPSAS: Kas vėl?

KURTAS: Gal garlaivis net iki namų važiuos?

FIPSAS: Šitas?

KURTAS: Taip, juk gali atsitikti.

FIPSAS: Esi kvailas, vaikel.

II. Eiva.

(bus daugiau)

MOTERŲ PASAULY

AR GALI BERNIAUKAI ŽAISTI SU MERGAITĖMIS

Duktė parėjo iš mokyklos su berniuku, apie kurį kalbėjo, kad tai jos "boy-friendas". Žaidė su juo namie ir gatvėje. Nieko nesakiau. Taip nutiko vieną ir antrą ir kelintą kartą. Nieko ypatingo nepastebėjau, bet, prisiklačius apie visokių jaunimo nuotykių, širdis nerimo klausimu: ar tai ne perankstyto brendimo ženklas? Juk ji tik dešimtus pradėjus.

Skačiau literatūros šiuo klausimu. Vienas autorius guodė tokiu pavyzdžiu. Esą vienas berniukas su mergyte, abu tos pačios pradžios mokyklos mokiniai, taip susidraugavę, kad jis parlydėdavęs mergaitę namo, ir popiečius praleisdavę drauge. Motina liepusi dukteriai nesivadžioti berniuko į namus ir pas jį neiti. Geriau tegul draugaujanti su mergaitėmis. "Kodėl, mama?" klausiamomis didelėmis akimis duktė žiūrėjo į motiną. "Matai, vaikeliai, berniukai kelia daug triukšmo, jie daugiau ir dulkų į kambarius atneša." "Aha, dėl to," priėmė paaiškinimą, bet vis galvodama kalbėjo duktė. "Na, žinoma, ir tu išmoksi iš jų nemandagių žodžių,

storžievisko elgesio, žinai berniukai", dėstė motina naujai atėjusius jai motyvus. "Bet, mama, su berniukais įdomiau žaisti, su jais pabėgioji ir pasistumdai"... Atsitiko taip, kad vienas tas draugas buvo perkeltas į kitą mokyklą. Porą savaitžių nesimatė. Po poros savaičių duktė pasakojo motinai, kad susitikusi draugą su kitais berniukais einantį ir jai jis iš tolo parodęs liežuvį. Santykiai lengvai nutrūko, kaip lengvai jie buvo atėję. Autorius išvedžioja, kad šiame amžiuje draugavimas dar nepavojingas; jis savaime susitvarko, nors motinos ir prisijaudina.

Vaikams bręstant lytiniai skirtumai išsiskiria ir vaikų žaidimus. Mergaitės vienos sau per virvelę šokinėja ar pan. Berniukai ieško aštresnės formos žaidimų. Mergaitės apie berniukus atsiliepia, kad jie laukiniai. Berniukai — kad mergaitės tik kvailai dantis rodo. Vieni kitiems svetimi. Berniukai net pradeda gėdytis susitikti mergaites, nes neturi ką su jomis šnekėti.

Tik kai po šio amžiaus 14-15 m. mergaitės jau rodo noro

su berniukais draugauti, konkretiiau, su vienu kuriuo berniuku, tada jau ženklas, kad reikia budėti ir pasireikšiančiai šios rūšies energiją kreipti kita linkme.

Taip rašė knygos autorius. Gal ir teisinga jo rodoma bendra berniukų ir mergaičių brendimo ir tarpusavio santykių linija. Tačiau ji kaitalojasi pagal aplinką, kuri greičiau ar lėčiau subrandina; pagal kiekvieno vaiko charakterį, kuris greičiau ar lėčiau lytiškai bręsta. Autoriaus išvedžiojimas, kas liečia 10 metų vaikus, būvau linkusi sukonkretinti šitokia prasme:

Nepavojingas bendras masinis žaidimas; nepavojingas mergaitės ir įvairių berniukų žaidimas, bet sektina, jei draugauja ir žaidžia vis su tuo pačiu. Neleistinas lankymasis į namus, kai suaugusiųjų nėra.

Kur vaikas auga šeimoje ir su suaugusiais gauna pabėdinti, jam mažiau intereso bendrauti ir su draugais. Bet tos vaikas Amerikoje tokios, kad vaikai turi būti paliekami savo pačių globai ir per anksti "amerikonėja". A. B.

MOTERYS, KURIOS VERTE NUO SOSTO KARALIŲ

Vaikai, apsiskramaliaję, purvini, voliojasi ir šokinėja Egipto miestų aikštėse. Dauguma jų benamiai, perssksyrus, tikriau — pavaryti, moterų vaikų. Jos neturi kuo savo kūdikius aprępti ir išmaitinti. Iš jų vaikų auga elegetos, vagišiai, valkatos. Tikri bezprizorininkai, kaip kitados Sovietų Sąjungoje.

Tai netinkamo moters socialinės padėties sutvarkymo vaisius. Mahometo Koranas leidžia vyrui turėti kelias žmonas, nors ne daugiau kaip keturias. Blogiausia, kad vyras gali jas paleisti, kada jam nusibosta, be jokių įsipareigojimų išlaikyti žmoną ir vaikus.

Praktikoje tokios santvarkos atstovas buvo karalius Farukas. Tos santvarkos padariniai prisidėjo prie to, kad jis buvo nuverstas nuo sosto. Ir moterys — net penkios — yra pridėjusios prie savo pirštus.

Zeinab Nahas,

40 metų, žmona min. pirminko, kurį Farukas atstatė ir privertė išvažiuoti į Šveicariją, pirmoji norėjo laimėti Faruko palankumą. Farukas į ją nežiūrėjo. Dvigubas nepasisekimas — ir jai ir jos senam vyrui Nahas. Ji pradėjo pinti tinklą per karininkų klubą ir laimėjo

sau ne tik jaunuosius karininkus, bet ir eilę generolų. Apie jos pasisekimus specialūs pasiuntiniai gabeno žinias į Šveicariją senajam vyrui. Apie tai nežinojo tik karalius, kurio šnipai, jei ir įeidavo į užkulisius, tai būdavo paperkami pažadais ateiciai.

Žinojo apie tai ir kita moteris —

Farida,

buvusi Faruko žmona. Ji persė, graži, elegantiška, Persijos šacho sesuo. Ją vedė Farukas ir laimėjo Persijos šacho draugumą. Ji padovanojo Farukui tris dukteris, bet nė vieno sūnaus. Kai Farukui nereikėjo nei Faridos nei Persijos palankumo, Faridą paleido. Tačiau uždraudė jai išvažiuoti iš Egipto; uždraudė taip pat jai už kito išeiti. Tokis pažeminimas jai buvo nepakeliamas. Ji turėjo pažįstamų generolų ir patyrė apie Zeinab Nahas supintą tinklą, bet nieko nedarė, kad jį sutrauktų. Jei ji ne karalienė, tegul ir jis nebus karalius.

Iškyla čia ir

Fawzia,

Faruko tikroji sesuo. Ją buvo išleidęs Farukas už Persijos šacho. Farukas su Persijos šachu

susikeitė seserimis. Vadinas, švogeriai. Bet kaip Farukas paleido Faridą, taip Persijos šachas paleido Fawzją, kada ji jam negalėjo duoti sūnaus. Ją išvijo į jos egiptietis dykumas. Ji grįžo pas brolių Faruką ir mokytoją jam duoti protingų ir nelabai protingų patarimų. Bet Farukas įsigijo antrą žmoną — Narriman Sadek, geležinkelio tarnautoją dukterį. Naujoji žmona užėmė ne tik žmonos, bet ir sesers vietą. Fawzją pasijuto atstumta. Fawzija ėmė jos nekęsti. Ir juo toliau, juo labiau. Nekęsti tiek, kiek rytielti gali, pasiryžus iš jos neapdykantis paukoti net patį brolių. Ji susidėjo su klubo karininkais. Ji buvo jiems labai naudinga. Daug žinojo ir pati sudarė net sąrašus asmenų, kurie turėtų būti nušalinti, kada ateis laikas.

Faruko motina Nazli, arti šešiasdešimties metų sulaukusi, ir savo patyrimu ir motinišku instinktu nujautė, kad ne viskas gerai eina. Jau ilgą laiką ji net pačiame Egipte negyveno. Laikėsi Prancūzijoje, paskiaui New Yorke. Ji panoro atsiimti ir jauniausią dukterį, kuri bauginosi savo brolio, amžinai keistų žvilgsnių pro saulinius akinus. Jos norėjo gyventi Amerikoje paprastų žmonių gyvenimu. Bet Farukas pats panorą tvarkyti motinos ir sesers likimą. Kai jos nepaklausė, Farukas nutraukė pinigų ir pasus. Tokią valandą susijaudinimo pagauta, motina Nazli prakeikė sūnų, spėdama jam baisų galą. Ji turėjo daug draugų Egipte. Per juos motinos prakeikimas ėjo iš lūpų į lūpas. Gėda plito, kad sūnus taip elgias su motina. Egipto motinų neapykantą klostosi apie Faruką galvą. O jos savo jausmus pasakė savo vyrams. O vyrai savo sūnams, kurie karinėse pynė tinklą, apmestą Zeinabos Nahas.

Ir dar viena moteris virto Faruko priešu —

Doria Shafik,

pirmoji Egipto moteris. Prancūzijoje teises baigusi, poetė, publicistė, trijų laikraščių leidėja, kuri užsimojo kovoti už Egipto moters išlaisvinimą, už poligamijos panaikinimą, už moters teisių sulavinimą su vyrais, už moters raštingumą. Ji

DEL MERGAIČIŲ STUDIJŲ

Atsidūrusios svetimoje žemėje ir žvelgdamos į nepalankias studijavimui sąlygas, klausiamo: ar studijuoti? Nagrinėdamos šį klausimą, susiduriame su elle naujų neaiškumų, būtent: pačio studijavimo tikslo, kuris neretai pasireiškia tik studentės vardo nešiojimu, studijoms pradėti susidarusi aplinkybių sunkumais, pats studijų svoris ir jų ištęsimas ir pagaliau užsimojo tikslas pasiekimas ir jo nauda praktiškame gyvenime. Be abejo, visų šių klausimų apsvaistymas turės didelės įtakos mūsų tolimiesiuose žygiuose studijavimo klausimu. Tačiau šalia šių jau paminėtų studijavimo problemų, kurios bendrai tinka abiem lytims, susiduriame su ypatinga problema merginoms, būtent: ar studijuoti, pasirenkant vien tik karjeros siekimą, ar studijuoti atsižvelgiant ir į galimybes ateityje išeiti. Ties šiuo punktu dažniausiai susiklumpame ir pasijuntame benarpliojančios pačių mazgą. Pirmąjį klausimą ir šį pasukimąjį mus taip pribloškia, kad vėl atsiduriame prie mūsų pirmuolausio ir aktualiausio klausimo: ar verta mergaitėms studijuoti? Atsakymas trumpas: verta!

Pirmiausia paanalizuokime pačios save studijavimo klausimu ir tinkamam įvertinimui mokslo svarbą mūsų akys — ar labai mes mokslo siekiame? Čia didelės svarbos turės nuodėdės ir atvira pasisakymas kad ir sau pačioms. Suradusios tinkamą atsakymą, žiniosime kokia linkme mums krypti: ar mes mylime mokslą labiau už viską, ar mes moksle žiūrime tik priemonę pilnam individui vystymui. Viena ar kito pasirinkimu mes daug laimėsime. Pirmu atveju, grynai atsiduodamos mokslui, mes jį savo išmintimi ir naujomis, individualiomis žiniomis praturtinsime, o antru atveju, mokslą laikydamos nors ir pirmaeilio tikslo, panaudosime įgytas žinias savo pirmiausia siekiniui. Čia galime padaryti išvadą, kad mokslas abiem (ir daugeliu kitų) atvejais yra naudingas.

Studentė idealistė

Be abejo kiekviena jauna studentė yra didesnė ar mažesnė idealistė, siekia vienokio ar kito idealo. Studentės siela yra pilna entuziazmo ir jėgų, pasiryžusi kovoti už savo siekimą ir jį laimėti. Dažnai skaitome dienraščiuose: Ak, Dieve, duoki jėgų laimėti, kad nepasidavčiau "be likusio ženklo, kad žmogumi buvus!" Šis entuziazmas ir pasiryžimas laikotarpis savo idealui siekti tęsiasi tol, kol jis puoselėjamas ir ugdomas. Jeigu savo siekimą priimšime ir su juo kasdien nebegyvensime, jis mums išblės — visos gražios svajonės išbluks tartum nebuvusios. Jauna stu-

suorganizavo "Nilo dukteris", kurių tikslas — pasiryžę už jį ir savo gyvybę aukoti. Studentės šimtais siūlė mokyti suaugusias egiptietes rašyti ir skaityti. Kai Doria Shafik norėjo pakliūti į parlamentą, Farukas sukludė. Jis pareiškė: nors moteris Sorbonoje teises studijavo, bet Egipte ji turi virsti šeimininke ir daugelio vaikų motina, ir tuo ji patiks pranašui... Šita naujosios Egipto dvasios atstovė — karalių Faruką žiūrėjo kaip į atgyvenusio amžiaus žmogų, jį tai apibūdindama: jis sveria 190 svarų; jis yra 1,70 m. aukščio; jis paprastom dienom pusryčiams suvalgo 6 kiaušinių kiaušienę, dubenį pupų ir daržovių, išgeria du litrus stipriausios Mokka kavos ir tai vis per ketvirtį valandos. Šitas karalius nebekaralius. Senoji Egipto karalystė su juo baigta. Kyla naujas Egiptas, ir moters teisių sulavinimą su vyrais, už moters raštingumą. Ji

dentė dėl šio savo siekimo kovoja, moko ir aukoja; o prikopusi savo tikslo viršūnei, jaučiasi savo uždavinį atlikusi.

Studentė visuomenininkė

Baigusi ar tai kolegiją, ar universitetą ir įgijusi savo specialybę, studentė yra savaranki asmenybė, jaučianti pareigą įsitraukti į visuomenės veikimą. Socialiniam bendravimui ji randa progi prisidėti savo sumanymais ir veiksmais, kurių vietas pripažinimas ją paskatina dar smarkiau veikti. Šiuo būdu studentė dar produktyviau tęsia savo socialinį darbą, jausdama esanti tikras ir pripažintas visuomenės narys. Ši socialinė veikla gerina visuomenės būvį, kai tuo pačiu metu patenkina ir pačią visuomenininkę, kuri jaučiasi dvasiškai patenkinta gerai atlikdama savo darbą. Žvilgtelėkime į nestudentę. Ši be abejo dauguma atvejų mažiau prisidės prie visuomeninio darbo, nesijausdama esanti įpareigota, arba jausdama esanti nepribrendusi socialinei veiklai.

Studentė sąžadėtinė

Į šeimyninį gyvenimą studentė žvelgia atviromi ir atsargiom akim. Subrėdęs ir savarankiškas asmuo nesileidžia lengvai ir neapgalvotai svarbian gyvenimo žygin. Šis apgalvojimas atskleidžia proto virių — studentė daugiau vadovaujasi intelektu negu jausmais; tuo tarpu nestudentė paprastai lengviau žiūri į gyvenimą, ir jai vedybinis apsisprendimas nesudarys tokių didelių sunkumų. Šiuo savo apsvaistymu studentė labai išsiskiria, ir kai kurių žmonių nuomone sunkiau ir rečiau išteka už savo drauges nestudentes. Bet šiame punkte, šiame apsvaistyme, kaip tik ir pasireiškia visa vedybinio gyvenimo svarba, nes studentė neteikia vien tik bendro finzino gyvenimo, bet pirmo vieton stato sielv bendrą gyvenimą ir jį vienos su kita sutapimą.

Šiais keliais pavyzdžiais išskelėme studijavimo svarbą mergaičių atžvilgiu. Studijos ne tik praplatina jaunuolių akiratį ir sukuria joms didelį dvasinį lobi, bet jos padeda išaugti protingoms moterims ir geroms motinoms. Tad studijuokime, merginos!

Stad. Vilmauta Kareikaitė

LIAUDIES DAINOS

ANT TĖVELIO DVARO

Su šiuo numeriu pradėdame spausdinti Onos Menčienės-Paužukės padainuotas liaudies dainas. Dainininkė yra 84 metų amžiaus, kilusi iš Šilavoto parapijos, Marijampolės apskr. I Ameriką atvažiavo prieš 60 metų, dabar gyvena: 7411 Staut St., Detroit 28, Mich. Šios dainininkės dainos išlaikė senoviską charakterį, šalia lyrinio motyvo, čia pasirodo ir epinis motyvas, toks retas mūsų liaudies dainose. Tegu šios posmai nukels į brangius tėvynės senus laikus, į anas dienas, kai visas kaimas skambėjo šiomis dainomis.

Dainas užrašė J. Mikšus.

Ona Menčienė-Paužukė

Ant tėvelio dvaro
Bijūnelis augo,
Po bijūno žaliu krūmu
Šaltas šaltinėlis.

Bijūnelį lenkiau,
Jo raselę braukiau,
Bijūnelio šalta rasa
Baltai burną prausiau.

Ant tėvelio dvaro
Tėvelio sūnelis,
Ten balnojo kamanojo
Juodberį žirgelį.

O, žirge, žirge!
Žirge juodberli,
Kai aš josiu pas mergelę,
Kelk aukštai galvelę.

Da aš neįjoju
Iš tėvelio dvaro,
Ir išdygo žalia rūta
Po žirgo kojelį.

Da aš neįjoju
Nei pusę kelelio,
Ir suvyto žalia rūta
Žirgui po kojelį.

Da aš neprijoju
Nei uošvės dvarello,
Ir sulijo margi kurtai,
Margieji kurteliai.

Išėina uošvelė
Ant didžio dvarello, —
Atkelk, uošve, vario vartus,
Sudrauskie kurtelius.

Cit, neverk, mergele!

Neverk, lelijė,
Kai sugrįžsi kita kartą,
Tave nepalikiau.

Nekelsi vartelių,
Nedraus kurtelių,
Leisiu žirgą vison valion,
Išmėndžios rūteles.

Išmėndžios rūtelę,
Išskardins žemelę,
Neprigydys mergutėlę
Per visus metelius.

Už stalo sėdėjau
Pro langą žiūrėjau,
Sniegti, lyja, rasa kritinė
Ant mano žirgelio.

Oi, uošve uošve!
Uošve motinėle,
Jei priėmė mane jauną,
Priimk ir žirgelį.

Oi žente, žente!
Ženteli vaikeli,
Nepastaciau naujų stonių
Dėl tavo žirgelio.

Lik sveika, uošvele,
Uošve motinėle,
Augink savo dukterėlę
Nors šimtą metelių.

Per dvarelį ėjau,
Atgalios žiūrėjau,
Verkė jauną mergutėlę
Balta lelijėlė.

Cit, neverk, mergele!
Neverk, lelijė,
Jei bus tai nuo Dievo skirta
Būsi mano imta.

Neįmanoma atpasakot ką pergyvenau

Švedė pasakoja apie padėtį Pabaltijo kraštuose

K. RAUKLAUKIS, Švedija

buvo tikras mirties bado ir šalčio pragaras. Mes, evakuotieji, gyvenome ne geriau, kaip priverstinių stovyklų darbininkai. Žmonės krito gatvėse ir mirė iš bado. Net ir kolchozuose nebuvo javų. Aš ypatingai prisimenu vieną epizodą iš 1940 m. Visai atsitiktinai sutikau eistą garvežį vairuotoją. Jis buvo pagyvenęs žmogus, ligistas ir išalkęs. Suodamas ir purvinas jis atėjo pas mane basas tiesiai nuo garvežio. Aš stengiausi jam padėti ir slaugiau jį, bet po keleto dienų pamaniau, kad jos dienos suskaitytos. Mirdamas jis prašė, kad perduočiau sveikinius jo šeimai Estijoje. Kai mes jį laidojome, aš užmoviau an' jo kojų veltnes šlepetes, kurias sau buvau pasisiuvęs. Visas jo palikimas buvo suskilę akiniai.

Vienintelis, kas mane dar palaikė, buvo viltis grįžti kada nors į Švediją.

Aš gyvenau kaip mirusiųjų pasaulyje ir kas naktį sapnavau Kungagatan šviesas ir savo namus ten. Švedijos pasiuntinybė buvo evakuota į

Ku'byševą, ir aš niekaip negalėjau su ja susisiekti.

Dirbau kolchoze, plytinėje, buvau arkininkė... 1944 m. Sovietai vėl pagrobė Estiją. 1944 m. lapkričio mėn. tad vėl leidaus tolimon kelionėn atgal į Estiją. Nei pinigų, nei maisto neturėjau. Stotyse grojau akordeonu, kurį turėjau iš Švedijos pasiėmus. Gailestingai žmonės pasidalydavo su manimi duonos kashni, vienas kitas duodavo kokį rublį, ir taip aš tęsiau savo kelią. Kartais kelias dienas išbūdavau be duonos kashni. Tik vasario mėn. pasiekiau Estijos sieną. Važiavau visą žiemą, daugiausia be bilieto, palindus po suolu, utėlių apšėta, neturėjau jokių galimųjų nės nusipirkti. Prie pat Estijos sienos buvau jau besukniumbanti. Tai buvo vienoje nedidelėje stotelėje. Kelias dienas buvau niekuo nevalgius. Stotelėje sutikau keletą estų kareivių. Tuomet vienas iš jų pardavė savo kailinius, nusipirko duonos ir vėdos ir savo pirkinį pasidalino su manimi.

Atvykau į Narvą. Miestas visai sugriautas. Ten turėjau išbūti dvi savaites karantine. Buvome apvalyti nuo utėlių.

(nukelta į 5 pusl.)

Dukrėlės vakarinė malda.

Nuotr. K. Daugėlos

Tikėkite, kad laisvės aušra netolima

Visos lietuvių tautos žinomas ir mėgiamas žymusis mūsų rašytojas V. Krėvė spalio 19 d. minėjo savo 70 metų sukaktį. Ta proga per Amerikos Balso radiją jis pasakė į Lietuvą kalbą, kurioje širdingais žodžiais stipriai tvėrynėje okupantų kankinamus mūsų brolius ir ragino nenustoti vilties, kad laisvė mūsų tėvynei vėl išaš. Čia duodame tą kalbą, kaip ji buvo girdėta per AB radiją.

— Mielie tautiečiai ir tautietės, — kalbėjo V. Krėvė į Lietuvą prieš persekiojamus brolius, — šiandien švenčiamos 70 metų mano sukaktuvės. Bet tos sukaktuvės man nėra malonios, nes aš jas švenčiu ne savo krašte, bet tolimoje Amerikoje. Čia mes gyvename laisvėje. Jokių pavojus negresia nei mūsų laisvei, nei gyvybei. Kai pagalvojame, kad jūs tenai neturite nei vienos ramios valandėlės, tai šios liūdnos šventės dar mums darosi liūdnos, kad mes čia turime laimės gyventi laisvam krašte, kada jūs turite dieną ir naktį drebėti. Nemanykite, kad mes, būdami Amerikoje, užmiršome jus. Mes gyvename jūsų skausmais, jūsų vargais ir dieną ir naktį galvojame apie jus. Mes čionai gyvenami svaiojam tik apie tą dieną, kada galėsime sugrįžti pas jus ir parnešti jums laisvę.

V. Krėvės žodis per Amerikos Balso

Mes čia dedam visas pastangas, kad sujungtume pasaulio nuomonę, kad išjudintume didžiąją Amerikos laisvės šalį, kad ji padėtų ir atneštų jums laisvę. Tada mes grįšime ir džiaugsimės drauge su jumis. Mes čia neužmirštame jūsų dieną ir naktį apie jus galvojame ir tikimės, kad jūs dar tenai susilauksite laimingų dienų, kada priešas ir pavergėjas bus priverstas apleisti mūsų gražią Lietuvę, ir vėl mes susikursime savo laimingą gyvenimą, kaip mes gyvenome anksčiau, kada mūsų tėvyne buvo nepriklausoma. Mes visi tikim, kad tai įvyks, ir gal įvyks netolimoj ateityje. Todėl, mieli tautiečiai ir tautietės, mieli broliai ir seserys, kurie girdite mano balsą, jūs tikėkite, kad laisvės aušra jau netolima ir žiaurus okupantas, kuris atėmė iš jūsų ir laisvę ir visą, ką jūs turėjote, ir pavertė jus savo vergais, bus priverstas apleisti mūsų šalį ir mes pargrįžę dar ilgai džiaugsimės drauge su jumis laisve, kurios jūs esate taip ištroškę. Duok, Dieve, kad tas atsitiktų kuo greičiausiai, ir kad mes kuogrečiausiai su jumis susitiktume linksmybėje ir džiaugsmė.

Ta pačia proga su Jubiliatu

Amerikos Balso lietuvių skyriaus vedėjas K. Jurgėla padarė pasikalbėjimą, kuriame V. Krėvė papasakojo, ką jam pareiškė Sovietų užs. reik. mlp. Molotovas, 1940 m. nuvykus į Maskvą kalbėtis Lietuvos reikalais ir pareiškus, jog Lietuva niekuomet nesutiks išsivadėti savo laisvės.

— Kiek atsimenu, profesorai, tamstai teko su Molotovu kalbėti prieš pat galutinį Lietuvos pavergimą 40-tais metais. Ką Molotovas, Lietuvai dar nominaliai tebesant nepriklausomai, pasakė Tamstai apie Lietuvos žmonių pasirinkimą? — buvo pirmiausia paklausta.

Krėvė: Būdamas tuo metu užsienio reikalų ministru, mačiau, kur krypta rusų politika ir kad jie ima visą į savo rankas. Pareikalavau, kad mane priimtų Molotovas. Triskart buvo padaryti reikalavimai. Pagaliau tik tai trečią kartą aš gavau sutikimą atvykti į Maskvą. Pasikalbėjime tuo reikalu, kada aš pareiškiau, kad Lietuva niekuomet nesutiks išsivadėti laisvės, kad Lietuva, krikščioniškas kraštas, niekuomet nepasitiks sovietiškos santvarkos, jis tuomet man atsakė: „Jeigu Vladimiras Šventasis

būtų norėjęs kalbintis savo žmones, kad jie priimtų krikščionybę, tai jis būtų kelis šimtus metų laukęs, o krikščionybės nebūtų buvę. Bet jis pasakė: eikite, svoločiai, į upę ir krikštykitės, o kas nenori krikštytis — galvą nukirsiu. Visi nuėjo, apsikrikštijo ir tapo krikščionimis. Tai mes taip darom su vėliais. Mes neįkalbinėjame, bet priverčiame, o kas nepasiduoda, tas bus sunaikinamas. Ir taip bus visuose kraštuose, kur mes ateisime ir kur mes pravesime savo santvarką. Ir žmonės turės arba pasiduoti, arba žūti.

Jurgėla: Ar jis priminė ir Ivano Ziaurio žodžius?

Krėvė: Kada kalbėjome apskritai apie Pabaltijį, jis pasakė, kad „Jūs žinote, rusų interesai reikalauja, kad mes turėtume visą Pabaltijį. Jau Jonas Didysis apie tai svajojo, siekė šito, ir mes dabar turim pasinaudoti šiuo dėl to, kad antros progos gali nepasitaikyti.“

Jurgėla: Tai buvo 40-tais metais?

Krėvė: Kremliuje. Aš atvykau pas Molotovą vienuoliktą valandą nakties ir išvykau iš jo ketvirtą valandą ryto. Tai buvo ilgas pasikalbėjimas įvairiais klausimais. Ten kalbėjome apie būsimą karą, kalbėjome ir apie Amerikos padėtį. Dėl Amerikos ir pareiškė, kad „mes su Amerika niekuomet nekariausime. Bet kai mes iš jos atimsim visas rinkas, tai ten kils krizė, ta krizė išsaus sumišimą, ir pati Amerikos darbininkija kreipsis į mus, kad mes ateitume ir padarytume tvarką. Dabar Amerikos darbininkas labai gerai jaučiasi ir, žinoma, prie jo mes negalime prieiti. Darbininkija nepasiduos. Dėlto mes turim sukelti Amerikoje nedarbą. Kai mes Amerikai atimsim Europos rinkas, ištursim ją iš Azijos ir kitų kraštų, kada ji neturės kur dėti savo prekių, turės sumažinti darbą, — atsisiras bedarbių. Tai tada, tiksliai tada mes galėsime su Amerika atsiskaityti.

Jurgėla: Bet kiek liečia Lietuvos klausimą...

Krėvė: Pasakė, kad visas Pabaltijys ir Lietuva turi įsijungti į sovietinių respublikų šeimą ar mes norime, ar nenorime.

Jurgėla: Taigi Sniečkus, kai jis kalbėjo apie laisvą tautų pasirinkimą, melavo!

Krėvė: Be abejo jis melavo. Ir jis tai labai gerai žino, kad jis meluoja.

Jo už pagyvenusio esto, tikėdamasi pasilikti Estijoje. Tada ne tik ji, bet ir jos vyras buvo šgabenti.

Deputatų sąjunga ir kiti nekreipiamas joks dėmesys. Per didį 1949 m. valymą buvo išgabentas pats geriausias centrinės Talino ligoninės chirurgas. Joks kitas specialistas negalėjo jį pavaduoti. Visi ligoniniai, net rusai patys, buvo nežmoniškausi nusiminę ir persigandę, kai rusai gydytojai, neturėdami tokio patyrimo nei išsimokslimo, užėmė jo vietą.

Ilgosios vėikos, kas vakarietiškai, nežinūrint grasinimo ir teroro, yra giliai įleides šaknis žmonėse.

Neįspasakyti o, eilės žmonių stovi prie kino teatrų, kai tik kokia sena amerikietiška filmo rodoma. Kartais kuris nors kino teatro mašinistas sursingia slapta seansą ir už didelius pinigų rodo kokią „kapitalistinę“ filmą. Ir tokiems seansams netrūksta publikos.

— Nežmonė žodžių apskaiti laimę grįžus į Svediją, bet taip pat trūksta žodžių aprašyti tą gyvenimą už geležinės uždangos, tokį, koks jis ten iš tikrųjų yra,“ baigia savo pasakojimą ponia P.

Videniškis

Nuotr. Vyt. Augustino

RAMAUS PEDAGOGO REIKŠMINGA SUKAKTIS

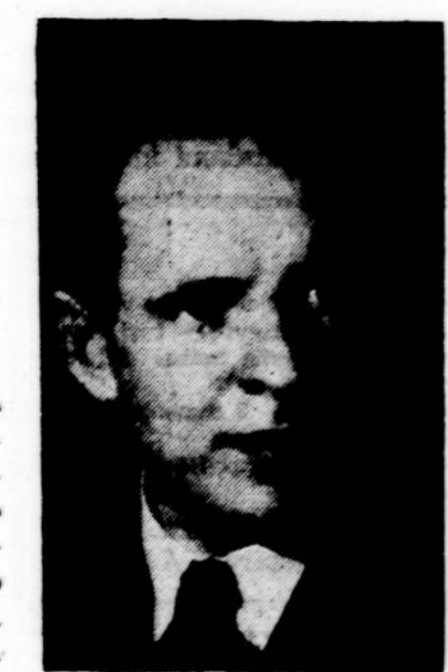
Pr. Keblinskui 50 metų

Yra žmonių, apie kurių kiekvieną žingsnį rašo spauda. Yra žmonių, kurie čia per gyvenimą su būgnais ir trimitais, mėsytėmis, lyg žaibus, naujas idėjas ir patrauklius šūkius, stovėdami visuomenės gyvenimo viršūnėse. Apie jų darbus daugiau ar mažiau žino plačioji visuomenė. Tačiau yra žmonių, kurie apie save neskleidžia didelio garso, bet tyliai, ramiai ir atkakliai dirbdami savo pasirinktą ir pamėgtąją darbą, yra nemažai vertingi tautos ir visuomenės gyvenime už anuos su dideliu garu einančius žmones. Tai antrajai grupei priklauso ir pedagogas **Pranas Keblinskas**. Šių metų spalio 23 dieną jis šventė 50 metų savo amžiaus sukaktį. Ta proga norime priminti keletą jo gyvenimo ir veiklos bruožų.

Pranas Keblinskas gimė 1902 m. spalio 23 d. Skaisgiriu kaime, Sintautų valsčiuje. Pradžios mokyklą baigė S. Zylpių ir svediškių pradžios mokyklose. Nuo 1918 iki 1925 metų mokėsi Šakių „Žiburio“ gimnazijoje. Ją baigęs, įstojo į Vytauto D. Universitetą Kaune. Studijavo matematiką ir fiziką. Universitetą baigė 1929 m. pažymiu labai gerai. Studijų metais buvo nelengvi, nes gaunamos iš namų medžiagos paramos buvo maža, teko verstis pamokomis. Baigusiam universitetą P. Keblinskui prof. V. Cepinskis buvo pasiūlęs stipendiją važiuoti į užsienius mokslo pagilinti ir atsidėti moksliniam darbui. Tačiau tuo metu susilpnėjusi sveikata tuo pasiūlymu neleidė pasinaudoti. P. Keblinskas pasirinko mokytojo darbą Lietuvos gimnazijose.

Mokytojo pareigose

Kaip mokytojas ir kaip auklėtojas P. Keblinskas pasižymi logišku nuoseklumu, ryškiu ir vaizdžiu dalyko dėstymu, griežtu objektyvumu. Jo fizikos ir matematikos pamokos mokiniams būdavo vienas malonumas. Jo ramumas ir objektyvumas bei nepalenkiamas teisingumas santykiuose su mokiniais išsklėdė jį ir kaip puikų auklėtoją bei mokyklos direktorių. Buvę jo mokiniai ir auklėtiniai su malonumu jį atsimena.

Pranas Keblinskas

Negalima nepaminti P. Keblinsko mokyklinės veiklos tremtyje. Atsidūręs Detmoldo kaime tik šios judrios lietuviškos kolonijos pačiame kūrime. Todėl nedelsdami siųskite savo mokslo ir atostogų metų gyvenamųjų vietų adresus Centro Valdybos Sekretorei: Aldona Prapuolenytė, 1608 So. 49th Cl., Cicero, 50, Ill.

Jūsų, Stud. At-kų S-gos Centro V-ba

Naujas skyrius Lawrence, Mass. Įsisteigė Nekalto Prasidėjimo Seserų Rėmėjų Skyrius. Nekalto Prasidėjimo Seserų Gildos valdybą sudaro: Elena Valiukonė (pirmininkė), Rita Millauskaitė ir Valerija Vasiliauskienė.

Toliau keletą metų P. Keblinskas vadovavo lietuviškai gimnazijai Grevene (1946-1949).

Visuomenėje

Visa siela atsidėjęs mokykliniam darbui P. Keblinskas, rodos ir negalėjo turėti laiko platesniams visuomeniniams darbiams. Bet ir čia jis visuomenines pareigas atlikdavo. Jis dalyvavo Šakių lietuviškos visuomenės kultūriniam ir labdaros veikime, o tremtyje ir gana aktyviai reikšėsi lietuviškos kolonijos tvarkyme Grevene. Ramumas ir įgimtas taktas čia dažnai jam padėdavo spręsti jautrius stovyklaus klausimus.

Ateitininkuose

P. Keblinskas yra ateitininkų eilėse nuo pat gimnazijos suolo. Ateitininkų buvo Ateitininkų Draugovės narys, Tremtyje — Anglų zonos ateitininkų sėdraugis pirmininkas. Taip pat ir Brocktone kurį laiką buvo at-kų sėdraugis pirmininku ir Ateitininkų Sėlpmo Fondo įgaliotiniu. Keblinsku šeima yra stipri ateitininkų tvirtovė. Ne tik abu tėvai, bet ir jaunoji karta stipriai ir aktyviai reikšiasi ateitininkiskame ir lietuviškame kultūriname veikime. Į jų šeimą praeina 14 lietuviškų laikraščių.

Minėdami P. Keblinsko 50 metų sukaktį, linkime jam gražios sveikatos, o ypač linkime sulaukti tos dienos, kada vėl galės grįžti prie savo mylimo mokyklinio darbo.

Pr. N.

Studentų At-kų S-gos narių dėmesiai!

Mielie idėjos draugai ir draugės!

Naujoji Studentų At-kų S-gos Centro Valdyba yra numatiusi palaikyti glaudžius ryšius su visais Sąjungos nariais. Tam tikslui jai reikalingi Jūsų adresai. Todėl nedelsdami siųskite savo mokslo ir atostogų metų gyvenamųjų vietų adresus Centro Valdybos Sekretorei: Aldona Prapuolenytė, 1608 So. 49th Cl., Cicero, 50, Ill.

Jūsų, Stud. At-kų S-gos Centro V-ba

Naujas skyrius

Lawrence, Mass. Įsisteigė Nekalto Prasidėjimo Seserų Rėmėjų Skyrius. Nekalto Prasidėjimo Seserų Gildos valdybą sudaro: Elena Valiukonė (pirmininkė), Rita Millauskaitė ir Valerija Vasiliauskienė.

NEJMANOMA ATPASAKOTI, KĄ PERGYVENAU

(Ateklta iš 4 pusl.)

Kai kurie gavo naujus drabužius — amerikoniškas karinavių uniformas. Jos buvo dalinamos ir civiliams gyvenimams. Bet karantino šefas paskui pardavė visą drabužių atsargą juodoje biržoje ir uždirbo, tiksliau — rublių. Į Taliną man teko vykti su savo senais skarmalais.

Ištisus penkeris metus mėginau gauti Sovietų išvažiavimo vizą, bet veltui. Jie tik paėmė iš manęs svediską pasą, įdėjo į stalčių ir pasakė, kad reikala svarstę Maskvą, bet dar ne viskas sutvarkyta. Vienas simpatingas tarnautojas man pasiūlydavo, kad kuo greičiausiai kreipčiaus tiesiog į Svedijos pasiuntinybę Maskvoje. Taip ir padariau. Iš ten gavau naują pasą, kurį paskui labai stropiai saugojau. Kiekvieną kartą policija, kai nueidavau pasiteirauti dėl vizos, mėgindavo mane priversti išsiimti Sovietų pasą ir priimti jį pilietybę. Jie man žadėjo laimingą ateitį, rūpinantis mano kūdikiu, bet aš žinojau, kad būsiu žuvus, priešmisi tokį pasiūlymą.

Niekur nesuradau kambarėlio gyventi.

Tie 9 kvadratiniai metrai, kuriuos valstybė duoda kiekvienam piliečiui, turi gyvybės svarbą — be jų negalima gauti darbo

Ieškodama šlavės vietos vienoje mokykloje ir užpildžius visas reikiamas anketas, buvau išvyta iš Talino. Man buvo įsakyta išsinešinti per 24 valandas, mat, buvau svetimšalė. Ten buvo daug anglų, belgų ir kiti užsieniečiai, kurie kaip ir aš veltui mėgino gauti vizą namo.

Pagaliam nutariau imtis rizikingo žygio — vykti į Maskvą su savo tada dar vienerių metų kūdikiu. Kelionė buvo nuotykinga, dažniausiai vykau be bilieto. Bet į Maskvą vistiek atvykau. Pirmiausias mano darbas buvo pasiklausti sutiktos senutės, kur yra Svedijos pasiuntinybė ir kurioje au obu su į ten vykti.

— Duok 10 rublių, tai parodysiu kelią — tarė senė.

Aš teturėjau tik tris rublius ir juos jai atidaviau. Ji nurodė man ne tą autobusą. Bet paga-

liau aš susiradau pasiuntinybę. Du Sovietų policininkai saugojo įėjimą į pasiuntinybę, ir aš tuoj supratau, kad vidun nepateksiu. Jeigu aš būčiau jiems parodžius savo svediskąjį pasą, jie būtų jį iš manęs atėmę ir išvyję — tą žinojau jau iš praktikos.

Laikydama kūdikį ant rankų, laukiau, kol policininkai pasitraukė truputį į šalį, tada galvą užkūliau leidas pro vartus. — Graždanka! Graždanka! — šaukė nustebe policininkai. Bet aš jau buvau saugi Svedijos teritorijoje.

Ten išbuvau dvejis mėsus.

Kai mano mažoji dukrelė išbėgdavo pro vartus, pati aš nedrįsdavau išeiti ir gražinti jos atgal. Bijojau, kad rusai nesugautų manęs, išėjus į pasiuntinybės rūbą.

Pagaliam rusų valdžios organai nebeįstovėjo ir sutiko išduoti man vizą į Svediją. Vieną dieną aš jau buvau aerodrome ir įlipau į lėktuvą, kurs grąžino mane vėl laisvę. Atvykusi į Brommą (aerodromas Stockholm) pamaciau, kad mano dešimtį metų tęsęs klaukus sapnas buvo jau dingęs...

Atvykus į Stockholmą, ponia P. papasakojo, kad

Svedų bažnyčia Taline yra paversta imtynių sale

ir kad dar yra apie 100 Estijos svedų Taline. Dalis Estijos svedų buvo priversti prisijungti prie rusų armijos 1941 m. Keletas iš jų sugrįžo gyvi. Dabar jie liko vieni, nes jų artimieji yra pabėgę į Svediją. Jie neturi nė mažiausios vilties atvykti pas savuosius.

„Visai naujas žmogaus tipas pradeda augti sovietiskame Pabaltijy.“

Gyvenama tik ta diena. Niekas nežino, kada ateis jo eilė būti deportuotam, suimtam arba geriausiu atveju išsiųstam į nežinomą vietą Rusijos gilumose, tęsia susijaudinus ponia P. „Krikščioniškoji moralė ima visai pradingti, ją pakeičia „sovietiškoji“. Dėl kito kancijų nei šilta, nei šalta. Į gyvenimą žiūrima kaip į nieko nevertą.

Už pirmąją savo algą, gautą sugrįžus iš Sibiro, nusipirkau bonką vyno ir armonikėlę.

Pirkį drabužius neįmanoma — jie nepaprastai brangūs. Žmonės Sovietų Sąjungoje yra praradę viltį ateičiai.

visi tik ieško, kaip užmirti esamą dieną.

O tatau palengvina tarp kitko ir tai, kad valstybė palankiai žūri ir rūpinasi pavainikiais, tuo klausimu nėra jokių rūpesčių ir jokių moralinių priekaištų. Vodka ir kitų svaigalų galima gauti kiek nori kiaučių dieną, o kainos — gėralų kasdien krinta, tačiau samagono varymas žydi, nors baumės ir nemažos: nutvėrus — 5-7 metai kalėjimo.

Visi daro biznį. Visi perka ir parduoda. Iš valstybinių įstaigų vagiama, kiek ir kaip tik išmanoma. Kysiai imami ir duodami. Aukšti Sovietų valdininkai, gavę vietą Pabaltijio valstybėje, tuojau pajunta vakarietiško gyvenimo kvapą. Jų žmonos užsisako drabužius pas „juodąsias“ siuvelgas, nepriklausančias kolektyvinei siuvelyklai, nes jų sukirpimas ir darbo kokybė daug geresnė. Žmonės Taline ir dabar, palyginę, dar geriau apsiirę, negu Maskvoje.

Kartais pasirodo policijos sunkvežimiai su kruvinais vyrais juose — mat, pavyko sugauti pasipriešintuosius, „misko brolius“, kurie dar tebesilaiko mūkauose, bet jų skaičius kasmet mažėja. Aštuonerius metus jie išlaikė.

Specialiai padirbtas radijo aparatai mėginama klamoti užsienio radijo.

nežiūrint nuolatinių rusų trukdymų. Daug kartų ir aš buvau pakviestas kaip vertėjas į tokius klausymo vakarus, kai buvo norima išgirsti Svedijos stotis.

Daugelis Estijos svedų tuščių ūkių sistemamai apgyvendinami rusais. Privatių ūkių jau nebėra — visi buvo priversti dėtis į kolchozus, atiduoti savo arklus ir galvijus kolhoams. O kolchozų pėdomis seka skurdas ir neturtas.

Vokiečių okupacijos metais daugelis ingermanlandiečių atsikėlė į Estiją ir išbuvo ten net rusams atėjus. Bet ši nelaiminga suomių kiltis buvo visai išvalyta ir deportuota. Viena jauna ingermanlandietė ište-

VYSK. V. BRIZGYS CLEVELANDE

Sutikimas geležinkelio stotyje

J. E. vysk. Vincetas Brizgys į Clevelandą atvyko kviečiamas į naujosios Nesiliaujančios Pagalbos Panelės švenčiausios parapijos bažnyčios šventinio iškilmės. Iš Chicago atvykstančio Ganytojo pasitikti jį gel. stotį spalio 17 d. vakare atvyko parapijos klebonas kun. J. F. Angelaitis, lituanistinės vysk. Valančiaus mokyklos vedėjas A. Tamulionis su grupele mokinių, būrys ateitininkų sendraugių, jaunimo (skautų ir ateitininkų) delegacijos, Radijo Klubo valdybos pirm. J. Stempuzis, Lietuvos Vyčių 25 kuopos bei Balso atstovai ir atskiri lietuviai. Po sveikinimo žodžių (ilgėlesnį tarė sktn. Gulbinienė) mokyklos mokinės Ganytojui įteikė gėlių.

Vyskupą taip pat pasitiko ir vietinės amerikiečių spaudos atstovai. Aprašymai su nuotraukomis ryto metą pasirodė vietos dienašliuose. Ganytojas reporteriams davė ir pasikalbėjimą.

Pas ateitininkus

Spalio 18 d. vakare Ateities klubas Ganytojui pagerbtį lie-

tuvų salėj surengė arbatėlę, kurioje, be ateitininkų sendraugių, studentų bei moksleivių, dalyvavo taip pat vyčių ir skautų atstovai (iš viso daugiau kaip 60 asmenų). Ganytojo atvykimu džiaugėsi ir sveikinimo kalbas pasakė Ateities klubo pirm. Gruodis, lituanistinės mokyklos vedėjas Tamulionis, vyčių kuopos pirm. Trainauskaitė, skautų vardu Mockuvienė ir skautų vardu Petukauskas.

Vyskupą pasakė ilgesnį kalbą.

Į Clevelandą, ypač pas ateitininkus, jis norėjęs atvykti anksčiau, bet tikra proga atsiradusi tik dabar. Clevelando lietuvių tautiniai rūpesčiai jam gerai žinomi. Lietuvių siekimai čia pagrįsti. Su Clevelando arkivyskupu jam tekę išsikalbėti. Jis parodė supratimo bei palankumo. Reikia džiaugtis, kad visas kryptą gerojone pusėn. Bet vaisiams laimėti reikia kantrybės ir laiko.

Specialiai ateitininkams Ganytojas iškėlė tris dalykus.

Visų pirma linkėjo ugdyti tarpusavio solidarumą, meilę ir pagarbą.

Toliau sakė, kad ateitininkams turinti rūpėti politinė kova dėl Lietuvos laisvės. Neatgavus Lietuvai laisvės, kiti darbai tetrėtų tik antraeilės reikšmės. Todėl ateitininkai neturį sudaryti nė mažiausio pagrindo priekaištui, kad jie pasitraukia iš šios kovos. Esą natūralu, kad pasitaiką sunkumų kliūčių ar nesutarimų, bet reikią mokėti juos pašalinti.

Ateitininkams taip pat turį rūpėti, kad lietuviybė Amerikoje būtų stipri. Bet negalima apsiriboti tik tais, kurie lietuviškai kalbą, juo labiau tik vienais tremtiniais, kurių Amerikoje tik saujelė. Neturime "nurašyti" lietuviškai nekalbančių. Reikią grąžinti lietuvių bei jų juos. Vyčių seimo atvejas rodo, kad ir nelietuviškai kalbančių tarpe esą tikrai gražių tėvynės meilės bei patriotizmo pavyzdžių. Lietuviškai dvasią reikią skiepyti mažiesiems. Su lietuvių kalba prie jų neprieisi, nes jie jos nemoką, tad negalima atsakyti jų priemonių, kurių teikianti anglų kalba.

Ganytojas baigdamas priminė du Kristaus įsakymus: mylėk savo artimą kaip pats save ir neteiskime, kad nebūtume teisiami. Leisdami kiekvienam

tikėti taip, kaip kas gali, būkime pirmoj eilėj taurūs ir kilnūs žmonės.

Ganytojas pareiškė tikįs, kad šias jo mintis ateitininkai apsiarsią bei svarstysią ir toliau gyvenime vykdysią.

Ganytojui sugiedota "Ilgiausių metų" ir atsisveikinant "Valio".

Pamokslas naujosios parapijos bažnyčioj

Svarbiausiais vysk. V. Brizgio atvykimo į Clevelandą tikslas, kaip yra jau sakyta, buvo dalyvauti nauj. parapijos bažnyčios šventinio apeigose — jis čia turėjo pasakyti lietuvišką pamokslą.

Savo pamoksle (pirma buvo sakomas lietuviškas pamokslas, po jo angliškas) Ganytojas džiaugėsi šiuo naujuoju lietuvių kūriniu. Jis du kartus apėjęs ir apžiūrėjęs bažnyčią vienas pats ir įsitikinęs, kad čia dirbta ne už pinigų, bet iš širdies. Čia nereikią rinkti žodžių džiaugsmui pareikšti — pačios lūpos kalbančios iš širdies gausumo. Kas į šią bažnyčią užsisąs (tokių jai niekada netrūks) — kiekvienas pasidžiaugęs šios parapijos klebono kun. Angeleičio pasiryžimu bei gautais vaisiais (šie vaisiai yra ir kitų bažnyčios statytojų lietuvių nuopelnas — arch. St. Kudoko, daail. K. Varnelio, inž. J. Augusto, dail. V. Raulinaičio, Ig. Malinausko, J. Rimausko ir t.t.).

Toliau Ganytojas iškėlė bažnyčios reikšmę bei vaidmenį gyvenime. Nesą geresnio būdo kaip Dievo meilė žmonėms sujungti į vieną šeimą. Kur gerai veikianti bažnyčia, ten mažėja nusikaltimai. Iš bažnyčios einanti toji dvasia, kuri palaikanti tarp žmonių drausmę bei tvarką. Palyginti su kitais kraštais, Lietuvoj reikėję maža policijos, nes nesą kito tokio krašto, kur žmonės statytų tiek kryžių ir koplytelių, tiek šventųjų statulų, kas rodą gyvą jų tikėjimą.

Ganytojas ragino ir toliau remti parapijos užsiuomimus — pastatyti mokyklą, seserų namą ir t.t. Tai turį daryti ir tie, kurie žadą grįžti į Lietuvą, nes visiems lygiai turį rūpėti, kad pasauly vyrautų kilni dvasia. Jos ypačiai daug reikią Amerikai, didžiausiai šių laikų pasaulio galybei, be kurios negalimas ir Lietuvos prisikėlimas.

Vysk. V. Brizgio dalyvavimas šventinio apeigose ir ypač gražus lietuviškos dvasios pamokslas buvo malonus ir džiuginas įvykis Clevelando lietuvių visuomenės gyvenime. Ganytojas savo autoritetu suteikė šiai šventei ne tik religinį, bet lietuviškai tautinį atspalvį. Dėkui jam už tai!

Platesnį pačių šventinio iškilmų aprašymą su nuotraukomis duosime vėliau.

St. Papartis

Norėdama neatsilikti nuo dienos įvykių, San Francisco zoologijos sodo vadovybė šiuos du mėnesio amžiaus liūtukus pavadino viena "Ike", antrąjį — "Adlai".

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

LIETUVIAI AMERIKOS POLITIKOJE

Chicagoje, vienoje didžiausių pasauly lietuvių kolonijoje, yra lietuvių įkopusių į aukštas valdžios vietas. Savo pareigose jie parodė didelį sugebėjimą ir užsipelnė amerikiečių visuomenės pagyrimo ir paramos. Be siartinančiuose rinkimuose, lapkričio 4 d., lietuviai vėl turės progos per rinkti adv. A. Olį Chicago Sanitary District vedėju, o A. Lapinską praveisti į teisėjus. Abu kandidatai pasitatyti respublikonų partijoms.

— P. Kerulis, gyv. Brighton Part lietuvių kolonijoje, 2421 W. 45 St., Chicago, Ill., labai uoliai renka aukas Uruguajuje naujai statomai TT Jėzuitų bažnyčiai. Bažnyčios statyba rūpinasi Tėv. J. Bružikas, S.J. Šiam tikslui nemažas sumas paaukojo Sodeikos, Rudokienė ir kt.

— Lietuvos vyčių Chicagoje suruoštas karnavalas sutelkė šiek tiek lėšų savo salei pagerinti.

DETROIT, MICH.

K. Binkio Atžalyną

Detroit matysime lapkričio 8 d. 6.30 val. vak. Rengia Detroito Lietuvių Organizacijų centras. Vaidina senieji ir naujieji įvairių organizacijų lietuviai. Režisuoja buv. Lietuvos

valstybinio teatro dramos aktorė Zuzana Arlauskaitė-Mikšienė. Pelnas skiriamas Lietuvos laisvinimo reikalui.

Katalikiškos spaudos vėl galima gauti prie šv. Antano bažnyčios veikiančiame kioske. Yra įvairių knygų, užprenumeruojami laikraščiai. Priimami skelbimai — pagarsinimai "Draugui".

Jauna pianistė

Patricia Ann Kurtz, kurios motina yra lietuvė, skambins piano Algirdo Brazio koncerte lapkričio 1 d. 8 val. vak. Holy Redeemer Auditorijoj. Patricia šimet laimėjo jaunųjų pianistų varžybas, kuriose dalyvavo tūkstančiai amerikiečių. Jai yra paskirta stipendija toliau lavintis.

Lietuvos Vyčių 102 kuopa Kristaus Karaliaus šventės proga ėjo bendrai prie šv. Komunijos. Tą pareigą priminė Detroito kardinolas.

Help Wanted

WORK NEAR HOME CLERK TYPIST

FOR TRAFFIC WORK
PERMANENT POSITION
Pleasant Working Conditions
40 hour—5 day week
Many Employee Benefits
Paid vacations and holidays
APPLY
DELTA
POWER TOOL
(Div. of Rockwell Mfg. Co.)
3930 S. WINCHESTER AVE.
Lafayette 3—6673

VYRAI IR MOTERYS

DARBAS ARTI NAMU

- PUNCH PRESS OPERATORS
- MATERIAL HANDLERS
- SHEAR HELP

Darbas pastovus su geru pradiniu atlyginimu.
Antvalandžiai virš 40 val.
Geros darbo sąlygos.
Bendrovė šiandien duoda daug pagerinimų.

Algonquin Tool & Die Co.
4908 WEST FLOTRNOY ST.

Telephone: DEARBORN 2-0819
TO PLACE HELP WANTED ADS.
Ask For Ad Taker

Help Wanted—Male and Female

NACHMAN CORP. NEEDS GENERAL FACTORY HELP

Will also train
YOUNG MEN ON SPRING ASSEMBLY
OPERATION

Good piece work rate.

Day or night shift

STEADY WORK

Free insurance for employee and dependents

Low cost cafeteria on premises.

Paid holidays.

APPLY

4560 W. ARMITAGE

WE HAVE OPENINGS FOR

STOCK KEEPER — SHIPPER

We have a fine opportunity for a man between 25-45 to store and pickup small accessories. Good salary, insurance & employee benefits, paid holidays and vacations, good working conditions. This is a permanent position with chance for the right person to advance.

PLEASE CONTACT MR. SCHNEIDER Lafayette 3-6677

DELTA POWER TOOL

Division of Rockwell Mfg. 3930 So. Winchester Ave.

LABORATORY TECHNICIAN

High School Graduate (Male)

up to 35-40 years old

For Week-end Work

Biological Research Division of Research LAB in Skokie, Ill. Will assist in routine care of animals, changing of equipment, mixing of diet and other LAB tasks. Prefer one in or near Skokie with own means of transportation.

Call DR. GILLIS

Cornelia 7-1428

Enjoy that Feeling of SECURITY

Money received before the 10th of any month earns interest from the first of that month.

Only with a Savings account will you enjoy that safe secure feeling that you're prepared for any emergency. At CITIZEN'S FEDERAL your savings will earn substantial dividends. In addition we give personal attention to all your financial problems whether large or small. COME IN AND SEE US TODAY.

CITIZEN'S FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION

1542 HALSTED ST. CHICAGO HEIGHTS, ILL.

EARN AND SAVE

All Accounts Insured Federally up to \$10,000

RETA PROGA

Kas interesuojasi puikiais amžinai nerūdijančiais pilno virimo irankiais (puodais, keptuvėmis) ir norėtų juos išgauti — turi retą progą Bostone juos užsisakyti už nepaprastai žemą kainą. Pilnas komplektas puodų — 69 doleriai.

Nerūdijančio pilno peilių — šakutėlių servizas, 8 asmenims, tik 29.95 doleriai; automatiniai kavininkai 13.95 dol.

Laikšus su pagėdaujamu laiku demonstravimui, rašyti:

JONAS VASILIAUSKAS

24 ANNABEL STREET DORCHESTER, MASS.
Telefonu prašome skambinti nuo 7 val. vakaro. TA 5-3175

SAUKIAMAS LDS NAUJOSIOS ANGLIJOS APSKR. SUVAZIAVIMAS

Liet. Darb. Sąjungos Nauj. Anglijos apskr. metinis suvažiavimas įvyks šių metų lapkričio 30 d. Nashua, N. H., šv. Kazimiero lietuvių parapijos salėje Temple str., 1 val. po pietų. Visos kuopos malonėkite atsiųsti savo delegatus, nes suvažiavimas yra labai svarbus. Jame bus delegatų iš praėjo seimo raportas, o taip pat ir ateinančioms metams valdybos rinkimai.

LDS Naujosios Anglijos apskr. Valdyba
Dvasios Vadas Kun. J. Bernatonis
Pirmin. Vladas Paulauskas
Sekr. Tomas Verslauskas

Lietuvių Radijo Draugijos PROGRAMOS

J. P. GINKUS, Direktorius

Šeštadieniais 2 val. popiet.—WWRL 1600 kc—5000 w.

GYVUOJA PER 23 METUS

Oro bangomis transliuojami įvairūs visuomenės pranešimai, naujienos, muzika (vietinės žinios, parengimai: koncertai šokiai ir t.t. Vestuvės, puotos, liūdni pranešimai)

495 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9293

J. P. GINKUS AD. JEZAVITAS J. VALAKAS
Direktorius Muzikos Dr. Pranešimų Dir.

ŠNIPO GREENGLASSO ŽMONOS NEBAUDĖ

Spalio 13 d. vyriausios teisėms atmetė apeliaciją Julius ir Ethel Rosenbergų. — atominių šnipų, — kurie buvo nušauti mirti 1951 m. balandžio 5 d., o 1952 m. vasario 25 d. ir New Yorko apskrities teisėms bausti patvirtino. Nors jie vėl dar kreipėsi į vyriausią teisimą, greičiausia dabar beliko Rosenbergams vienintelė viltis — prezidento Trumano pasigalėjimas. Rosenbergų bendrininkas ir švogeri Greenglass savo parodymams iš naujo pastatė savo seserį ir švogeri į cėlą, iš kurios kelias tik į mirtį.

Teisėjas Kaufmanas, sprendimą skelbdamas, pabrėžė: jų nusikaltimas yra didesnis negu žmogžudystė; jis yra susijęs su komunistų agresija Korejoje, kur daugelis amerikiečių palaiko gyvybę.

Tolimesnis apspręsimas vaizduoja, kaip atominiai šnipai Greenglassai ir Rosenbergai priėjo iki teismo kėdės.

Kai Goldą teisė, jis nieko nebuvo girdėjęs apie Grandmą. Jis nežinojo, kad teismo salė jo publikoje ir ji turi užėmęs savo vietelę. Net kai publiką iš salės pašalino, ji liko sėdėti. Ji sėdėjo kaip juodas sfinksas ir tada, kai Goldą vedė iš teismo trisdešimčiai metų.

Ji liko ir atvertė naują liudną lapą iš likimo žmonių. Sovietų įtrauktų į atominių špių nažą.

Harry Goldo prisipažinimas nuvedė FBI tiesiai į sovietinių šnipų centrą. Visa organizacija buvo taip puikiai supinta, kad pats Goldas tik sumintas patyrė, koks svarbus ratelis jis buvo tame mechanizme, kuris sukosi Sovietų Sąjungos naudai.

Goldas, prisipažindamas ir klus išduodamas, išgelbėjo savo gyvybę. Jo pasakojimai tačiau įpyne į FBI sukamą tyrinėjimo ratą ir tuos Greenglassus, kuriems jis buvo nugalėtojas iš sovietų konsulo Jakovlevo 500 dolerių ir iš kurių jis perdavė tam pačiam Jakovlevui svarbius pranešimus.

Dovydas Greenglassas sumintas ir tardomas viską padarė, kad savo parodymais kaltę suvestų savo seseriai ir švogeriui — Ethel ir Julijui Rosenbergams, bet kad tik išgelbėtų savo žmoną Ruth Greenglass, nors ne kas kitas, tik ji sugundė Greenglassą duoti karinės paslaptis sovietų agentams.

Ruth Prince nuo mažens turėjo karštą norą — pabėgti iš liudnojo East Side į kaimą, matyti medžius, gyvulius ir turėti ūkiškai saugų gyvenimą. Maža būdama matė mažą meilės, tad jai paskiau Dovydas buvo viskas. Juodu buvo draugai nuo jaunų dienų. Lankė tą pačią mokyklą ar žaidė tomis pačiomis surūdijusiomis konservų dėžutėmis. Vasarą abudu maudėsi tame pačiame nešvarame East River. Jau 15 metų Dovydas vakarais dirbo kaip elektro monteris, paskui po poros metų gavo kitą darbą. Alga parnešdavo motinai, sau pasilikdamas 8 dolerius savaitgaliui su Ruth.

Ruth, vyriausias šeimoje vaikas, anksti turėjo nutraukti mokslą, kad buhalterijoje uždirbtų per savaitę 8 dolerius. Ji ir Dovydas priklausė tai pačiai darbo sąjungai, kurią valdė tada komunistai. Komunistinė aplinka buvo tada nemerkiamama, net pagidaujama. Kai juodu susituokė, jis turėjo 20, ji 18 metų. Jis uždirbo jau gerai, kas savaitę parnešdavo po 60 dol. Bet juodu turėjo persiskirti, kai jis buvo paimtas į kairiame ir nukeltas arnauti į Naująją Meksiką.

Vietą vakarą Ruth Greenglass buvo pakviesta vakariene pas švogerką Ethel Rosenberg. Po gerų vaišių prasidėjo tūkstantį kartų išmėginta istorija. Julius Rosenberg papasakojo, kad jis susitikęs seną bičiulį iš sovietų vyriausybės, kuris jam pasakojo, kad Los Alamos (kur dirbo Ruth vyras) vyksta visam pasauliui svarbiausi darbai. Ar Ruth apie tai žinanti? Ne, ji to nežinanti. Galiausiai, bet ten daroma atominė bomba, ir Dovydas turės tikrai ten dirbti. Rusija esanti Ameri-

kos sąjungininkė ir bičiulis, ir ji tikriausiai gerai sumokėtų, jeigu Ruth pakalbėtų su savo Dovydu ir jis su jimi parūpintų kai kurių žinių. Ji nieko negalinti pasakyti; reiktų su pačiu Dovydu pakalbėti. Atsivėikinant Rosenberg įkiso jai 150 dol. Kad ji galėtų nuvykti pas Dovydą į Naująją Meksiką. Ji priėmė. Kaip bus puiku vėl su Dovydu pasimatyti.

Kai Ruth atvyko, Dovydas nustebė, kodėl Rosenbergas jai pinigų davė. Ruth viską išpašakojė. Suprato dabar Dovydas, kokio svarbiojo įstaigoj jis dirbo. To jis nė pat nebuvo žinojęs anksčiau. Regimai ir Ruth svyravo, ar verta Dovydu su Rosenbergu prasidėti. Tačiau moters svyravimą reikėjo suprasti kaip padaršinimą. Dovydas sutiko, kad Rusija yra Amerikos sąjungininkė, o pinigai jai, aišku, būtų geras priedas.

Taigi ko jis, Rosenbergas, nori? Rosenbergas norai konkretūs: gauti iš pradžių tik bendrą įmonės aprašymą, pavarde ten dirbančių mokslininkų, sąrašą žmonių, kurie Los Alamos gali būti palankūs sovietams... Dovydas: "Ne, tai per daug pavojinga". Ruth tada jam priminė pašalinį pajamų galimybę. Tegu jis dar kartą pergalvojas. O gal bū'ų geriausia, kad jis pats New York'e pasikalbėtų su savo švogeria...

Greenglass gavo atostogų. Atvyko į New Yorką. Susitiko su Rosenbergu. Po pasikalbėjimo Greenglass buvo laimėtas. Jis surašė viską, ką jis dirbo ir žinojo. Daug jis pats nežinojo, nes jis nebuvo mokslininkas; Brooklyno politechnikos mokykloje jis kelis kartus laikė egzaminus, bet pravitro. Tačiau jis žinojo, kuriuo principu atominė bomba turi būti padaryta. Jis galėjo matyti laboratorijose brėžinius ir gauti paaiškinimų. Jis galėjo išsinešti iš laboratorijos, ką norėjo; niekas netikrino. Bet dėl atsargumo jis nieko neišnešėdavo. Jis viską laikydavo atmintyje. Ir jis dirbo sovietam rūpestingai.

Karas baigėsi. Greenglass buvo iš kariuomenės paleistas. Susitiko su broliu Bernardu ir švogeriui Rosenbergu. Visi buvo bepinigiai. Rosenbergas ryžosi toliau šnipinėti. Greenglassai nutarė su "tuo" baigti. Ruth sąžinė nebuvo rami visą laiką. 1946 metais jai taip, sakykim, suiro nervai, kad ji norėjo bėgti į FBI ir pasipasakoti. Bet vis atidėjo. Tuo tarpu susilaukė antro kūdikio.

Vieną vakarą Rosenbergas atėjo pas Greenglassus neramus. Atsinešė "New York Herald Tribune". Pirmam puslapyje Goldo paveikslas. Sumintas, Rosenbergas įspėjo, kad dabar gali būti jo, Dovydo, eilė. Siūlė bėgti į Meksiką. Išdėstė kaip bėgti. Greenglass turės Meksikoje parašyti Sovietų atstovybės sekretoriui ir pasirašyti J. Jackson. Po trijų dienų jis turės 17 valandą pasirodyti aikštėje prie Kolumbo statulos ir tarp "kelionės vadovo" puslapių laikyti pirštą. Prie jo prieis visos vyros. Tada Greenglassas turės pasakyti: kokia nuostabi statula; atvykau iš Oklahomos ir tokių dalykų nesu matęs. Vyras atsakysias: paminklas Pa-

ryžiūje dar gražesni. Tada vyras palaimas globoti, parūpinti pasus ir pinigų ir per švediją, Šveicariją pergabensias į Čekoslovakiją.

Greenglassai nusprendė nebėgti, likti Amerikoje. Kas bus, tegul bus. Jie netrukus patyrė: taip, Goldas viską išdėvė, Rosenbergai pabėgo. Bet nespėjo, juos pakeliui suėmė.

Teismo dramatiškoje eigoje Rosenbergai laikėsi, kaip komunistams įsakyta — neduoti jokių paaiškinimų buržuaziam teisimui ir jo sprendimus niekinti. Abudu laikėsi karinagai, atkakliai, pašaipiai. Julius Rosenbergas prisipažino, kad gimęs Rusijoje, bet atmetė, kad jis komunistų partijos narys, kad jis šnipinėjęs ir t.t. Ethel, kuri buvo vyresnė už vyrą, laikėsi taip pat. Abudu jautė, kaip su kiekviena teismo diena ir su kiekvienu jų atsakymu ar tylėjimu artinasi elektros kėdė. Per daug jau viskas aišku buvo iš dokumentų; Goldo bei Greenglassų kiekvienas prisipažinimas vis labiau sodino Rosenbergus į mirties kėlę.

Greenglassas, kaip minėta, viską pasakė, kad tik žmoną išgelbėtų. "Aš ją myliu labiau už visą pasaulį". Ir ji — jauna, 28 me u, dviejų vaikų motina, inteligentinga, aiškiai tiksliai, apgalvotai atsakinėdama, sudarė teisimui įspūdį, kad ji galisi, kad ji tikrai Ameriką mylinti, kad ji vienintelė iš tos visos kompanijos, kuriai sąžinė neleidusi nurimti. Ir dar kokia moteriška ji atrodė net tada, kai ji paėmė iš Goldo tuos 500 dolerių, jų 400 padėjo į banką, už 50 nupirko valstybės paskolos bonų ir tik 50 paleido eina-miesiems reikalingams.

Teisėjų sprendimas krito visu kietumu: Rosenbergams — mirtis, Greenglass — 15 metų. Kai sprendimas priėjo prie Greenglass, jis pakito — teismas nusprendė palikti jį laisvą, nes laisvėje buvimas be vyro jai turės būti didžiausia bausmė.

Display

Saratoga Purvo Kompresai
žada pagalbą kenčiantiems nuo
ARTHRITIS - Rheumatism -
Bursitis - Sciatica

Saratoga, N. Y. Tarptautiniai žinomas Spa dabar Purvo kompresai yra naujai pagaminti, turi didelę gydymo jėgą nuo artritės, reumatizmo, bursitės ir neuralgijos ir taip pat efektingai padeda gydyti kepenis, tulžies sutrikimus ir kitus vidaus sutrikimus.

Parduodami medžiagoje įpakuoti tiesiog iš Spa. Prieš naudojimą įpakavimą sušildyti ir dėti ant skaudamos kūno vietos. Galima naudoti apie 12 kartų.

Daug pagyrimų ir padėkos gauti iš ligonių ir gydytojų.

Sie purvo įpakavimai yra gaunami Saratoga Health Products, Inc. 879 Tenth Ave., New York 19, N. Y. pakėtas už \$5.00.

Jeį jls kenčiate nuo
ARTHRITIS
REUMATIZMO
BURSITIS - SCIATICA

Kreipkitės informacijai apie SARATOGA Purvo Vonia, kurios pagalba gydo tūkstankiams. Gausite nemokamai.

Tai yra pačios gamtos dovana. SARATOGA MŪD — nuostabus visame pasaulyje dėl jo stebuklingos gydymo jėgos. Patvirtintas ligoninių, daktarų ir naudojamas tūkstankių jau daugiau kaip 100 metų.

Norėdamas turėti ilgą gyvenimą, gerą sveikatą, laimę ir laisvę nuo skausmų — nedelsk, siųsk dar šanden užsakymus.
SARATOGA
Health Products, Inc., Dept. 8,
879 10th Ave. N.Y. 19, N.Y.

BRIDAL & BRIDES MAID
GOWNS
On sale Bridal gowns \$49 up
Bridesmaids' gowns \$16.75 up
Must be sold — Selling Out
2517 Pitkin Ave. B'klyn, N. Y.
AP 7-5871 — DI 5-1998

REIKALINGA SENĄ MOTERIS

Lietuvių kalbą prie mažiausio reikalinga seną moterį. Kreiptis 1738 Greene Ave., Ridgewood, N. Y. Sofia Slizys.

A. ANDRIUSKEVICIUS
LAIKRODININKAS
Čia pasiduosite ir talsoni laikrodžiai, šedai, apyrankės, suskarai, ir kiti puošmenys bei brangenybės. Kreipkitės: 446 Grand St. Brooklyn 11, N. Y.

Stephen Bredes Jr.
ADVOKATAS
37 Sheridan Ave.,
Brooklyn 8, N. Y.
Tel. Applegate 7-7083

PARDUODAMI NAMAI

PIGOS, GEROS, GEROS VIEŖOJOS
RIDGEWOOD — 6 kambarių namas, šviesūs kambariai; **CYPRESS HILL** 3 kambarių, tuštis kambariai; **WOODHAVEN** 2 kambarių medinis namas, abudu aukštai (šedai) tušti patalynė; **EAST NEW YORK** — kampinis namas su salūnu, restoranu ir 2 kambarių virtuvė tušti kambariai. — Gera progą, kas nori įsigyti namą ir bižn, nes parduodamas ir bižn. Vietą gerą, lie-tuvių aplinkoje.

J. VASTONAS
REALTY AND INSURANCE
106-07 Liberty Ave.
Richmond HBR 19, L. I., N. Y.
Tel. Virginia 8-2228

Help Wanted Male

SWISS AUTOMATIC
SCREW MACHINE
OPERATOR

EXPERIENCED
GOOD PAY
Pleasant working conditions
NEW YORK CITY
Dlghy 9-0647

Real Estate

FLUSHING—2 family, \$21,500 with tenant \$110 per month; 4 1/2 room apt available, many extras, 5 years old, transportation, schools, churches. Excellent G.I. mortgage or conventional available. Another with 2 apts available. IN 3-3507 week-ends: CO 7-0242 Weekdays. Owner.

MERRICK
4 bedrooms, 2 colored tile baths, brick & cedar shingles, 75x100 corner, att garage, oil h. w. Fine residential section. Trees on property. All facilities. Not a development.

MODEL HOME AT
Babylon Turnpike & Carlyle Pl.,
Merrick
Tide Homes — WA 2-7510

Display

Tel. EVergreen 6-5181

KARL EHMER — PORK STORES

Geros rūšies jvairios mėsos, paukštiena, dešros, kumpiai ir kiti maisto produktai krautuvenoms

69-38 Myrtle Avenue
Glendale, N. Y.
64-35 Forest Avenue
Ridgewood, N. Y.
136-28 Roosevelt Avenue
Flushing, N. Y.
60-04 Woodside Avenue
Woodside, N. Y.
MAIN STORE
6202-10 MYRTLE AVE. GLENDALE 27, N. Y.

Telefonas: EVergreen 4-8334

PARAMOUNT BAR & GRILL

STANLEY MIAUNAS IR SONUS EDWARD MIAUNAS

SAVININKAI

Lietuviška ūžaga, kur visi myli užkūti.

Pavieniai ir su šeimomis, ir svečiai būsite maloniai aptarnauti

Importuoti bekonai - Ukkanditas - Televizija - Muzika - Sportas

502 GRAND ST., kampas Union Ave. BROOKLYN, N. Y.

SCHOLES BAKING, Inc.

V. Lukas — Vedėjas
583 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8802
Lietuviška duona — geriausia duona. Mes kepiame duonas, pyragus ir pyragėlius pagal visų skonį. Tortai, ypatingai pyragai vestuvėms, krikštynoms ir kitokioms iškilmingoms progoms. Užsakymai išpildomi kogeriausiai. Išvežiojame ir krautuves ir

Tel. EVergreen 8-1805

VINCAS VAICIUNAS

Grocery and Butcher Store

Ten pat išnuomojami kambariai vienas vyrui, apsidomi ir aptarnaujami.

38 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

Help wanted—Male

REIKALINGI IRANKIUI IR FORMU
MECHANIKAI (Tool & Die-makers) graviravimui ir kalimui (deep drawing and progressive dies). Reikalingas dalinis patyrimas. Geros sąlygos praktikai. Šiek tiek antvalandžių. Nuolatinis darbas. Pulkios sąlygos progresuojančioje kompanijoje New Rochelle. Apmokamos šventės, atostogos, ligoninė, patogus susisiekimas.
New Rochelle 6-5360

PRITYRĘ DARBININKAI
REIKALINGI
TEKSTILĖS ĮMONĖJ
HAFNER ASSOC.
19-19 24 Ave., L. I. City

Help Wanted Male

SWISS AUTOMATIC
SCREW MACHINE
OPERATOR

EXPERIENCED
GOOD PAY
Pleasant working conditions
NEW YORK CITY
Dlghy 9-0647

Christmas Cards

SELL CATHOLIC CHRISTMAS CARD
Make \$50 easy in Spare Time. Show your friends lovely, new, Religious Cards, never before offered. Amazing values. Sell 21 for \$1.00. Up to \$100% profit. Over 57 other assortments on which you can make easy money fast. Start now — write for samples today
EXCELSIOR, 5888 Fieldston Road, New York 71, N. Y.

Display

PARDUODAMI vyriški, moteriški ir vaikų batai labai nupigintomis kainomis. Parduotuv atidaro penktadienio vakarą nuo 5.30 iki 9 val. ir šeštadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 9 val. vak. P. Urbanavičius, 547 Knickerbocker Ave., Brooklyn, N. Y.

Display

Tel. EVergreen 6-5181

KARL EHMER — PORK STORES

Geros rūšies jvairios mėsos, paukštiena, dešros, kumpiai ir kiti maisto produktai krautuvenoms

69-38 Myrtle Avenue
Glendale, N. Y.
64-35 Forest Avenue
Ridgewood, N. Y.
136-28 Roosevelt Avenue
Flushing, N. Y.
60-04 Woodside Avenue
Woodside, N. Y.
MAIN STORE
6202-10 MYRTLE AVE. GLENDALE 27, N. Y.

Telefonas: EVergreen 4-8334

PARAMOUNT BAR & GRILL

STANLEY MIAUNAS IR SONUS EDWARD MIAUNAS

SAVININKAI

Lietuviška ūžaga, kur visi myli užkūti.

Pavieniai ir su šeimomis, ir svečiai būsite maloniai aptarnauti

Importuoti bekonai - Ukkanditas - Televizija - Muzika - Sportas

502 GRAND ST., kampas Union Ave. BROOKLYN, N. Y.

P. J. BAGDANAVICIUS, M. D.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

185 Clinton Avenue
Brooklyn 5, N. Y.
Tel. MAIN 4-2229

Prilimimo valandos:
Kasdien 2-4 ir 6-9 p.p.
Šeštadieniais 10-12 ryto ir vakarais

Ofiso tel. GLEamore 5-3094
Namų tel. GLEamore 3-4448

DR. VACLOVAS PAPROCKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1357 Bushwick Ave., Brooklyn 7, N. Y.

Prilimimo valandos:
Kasdien 12:30-2 ir 6-8 p.p., šeštad. 10 iki 3 p.p.
Išskyrus ketvirtadienius ir šventadienius

JOHN DERUHA, M. D.

Inkstų, plaučių, odos, kraujų, vidurių ir kitų ligų gydytojas.

Apžiūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Prilimimo valandos 10-2 ir 4-8. Mokslus baigęs Europoje

128 E. 86th ST., NEW YORK CITY
Virš Lexington Ave. poėminio traukinio stoties. Lengva privažuoti ir vizur. Atakuri laukimo kambariai vyrams ir moterims.

DR. VYTAUTAS AVIZONIS, M. D.

AKIU, AUSU, NOSIES IR GERKLES LIGOS
30. E. 60th St. New York City
Telef. Murray Hill 8-8877
12 Shore Lane, Bay Shore, L. I.
Telef. Bay Shore 3710

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.

VYTAUTAS BELECKAS, savininkas
BARAS, RESTORANAS, DIDELE SALE SUSIRINKIMAMS, VESTUVĖMS IR KITOKIAMS PUOTOMS
VISI KVICIAMI ATSLANKYTI
1883 MADISON STREET, BROOKLYN 27, N. Y.
(Prie Forest Ave. stoties) (RIDGEWOOD)
Tel. EV. 2-9586

Dr. S. Chernoff

228 — 2nd Ave., N. Y. C.
(Cor 14th St.)
Telef. GRamercy 7-7097
Aštrūs ir choniški susirgimai gydomi penicilinu, oda, hormonai. Kraujo ir šlapimo tyrimai.
Ofiso valandos: kasdien 10-6:45
Sekmadieniais — nuo 11 val. iki 1 val. p.p.

Tel. EVergreen 7-4335

Stephen Aromiski

(Armakauskas)

Graborius - Balsamuotojas

Moderniška Kopyčia

423 Metropolitan Ave.

Brooklyn, N. Y.

William J. Drake

(DRAGUNAS)

LIETUVIS ADVOKATAS

66 WAREHAM PI

JAMAICA, N. Y.

Tel. Jamaica 8-7772

Palaikykite ir paremkite tuos bizerius ir prekybininkus, kurie skelbia "Darbininkus"

PARDUODAM NAMUS

Turime gerų namų pardavimui — Woodhaven, Richmond Hill ir kitose apylinkėse. Taipgi išnuomojame kambarius ir patarnaujame visokios apdraudos (insurance) reikaluose — greitai ir gerai.

J. P. MACHULIS

REAL ESTATE & INSURANCE

8656 85th Street, Woodhaven 21, N. Y.

Tel. Virginia 7-1896

EVergreen 8-9770

Joseph Garszva

Graborius - Balsamuotojas

231 Bedford Avenue,

Brooklyn, N. Y.

Tel. STag 2-5043

Matthew P. Ballas

(BILIAUSKAS)

FUNERAL HOME

M. P. Ballas — Direktorius

Alb. Baltūnas — Balton

Reikalų Vedėjas

660 Grand Street

BROOKLYN, N. Y.

NOTARY PUBLIC

SHALINS

(Shalininkas)

FUNERAL HOME

AIR CONDITIONED

84-02 Jamaica Ave.

(at Forest Parkway Station)

Woodhaven, N. Y.

Suteikiam garbingas laidotuves

Kopijūlas suteikiam nemokamai

visos miesto dalys.

LAIKOTUVIŲ DIREKTORIA

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVŲ LAIKRAŠTIS
METRA, US. CASH, BROADWAY 21, NEW YORK
60 BROADWAY AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK

NEW YORKO NAUJIENOS

Visų šventųjų šventė

bus šį šeštadienį. Ta proga, kaip sekmadieniais, reikia išlaistyti šv. mišias. Maspetho par. bažnyčioje mišios bus 6, 7, 8, 9, 10 ir 12 val. Apreiškimo par. bažnyčioje — 6, 7, 8, 9 ir 10 val. Išpažintys bus klausomos penktadienį nuo 3-6 val. ir 7-9 val. vakare. Angelių Karalienės par. bažnyčioje šv. mišios — 7, 8, 9, 11 ir 12 val.

Pirmajai Komunijai

Maspetho par. vaikai rengiami kasdien 3 val. popiet. Pirmadieniais — 7, 8 ir 9 skyriaus mokiniai, antradieniais — 5 ir 6 skyrius, trečiadieniais — visi skyriai 2 val. ir ketvirtadieniais — 3 ir 4 skyriai.

At-ky šelpimo Fondo

laimėjimai buvo paskirstyti spalio 26 d. Apreiškimo par. salėje po Kristaus Karaliaus šventės minėjimo.

Laimingieji yra: Vyt. Pocius Kanadoj, bilieto Nr. 27331, laimėjo 200 dol., Pranas Marčiulaitis — Kanadoje — bil. Nr. 42886, laimėjo 100 dol. ir Augustinas Sužiedėlis — Brocktone — bil. Nr. 38919, laimėjo 50 dol.

Vytauto Augustino

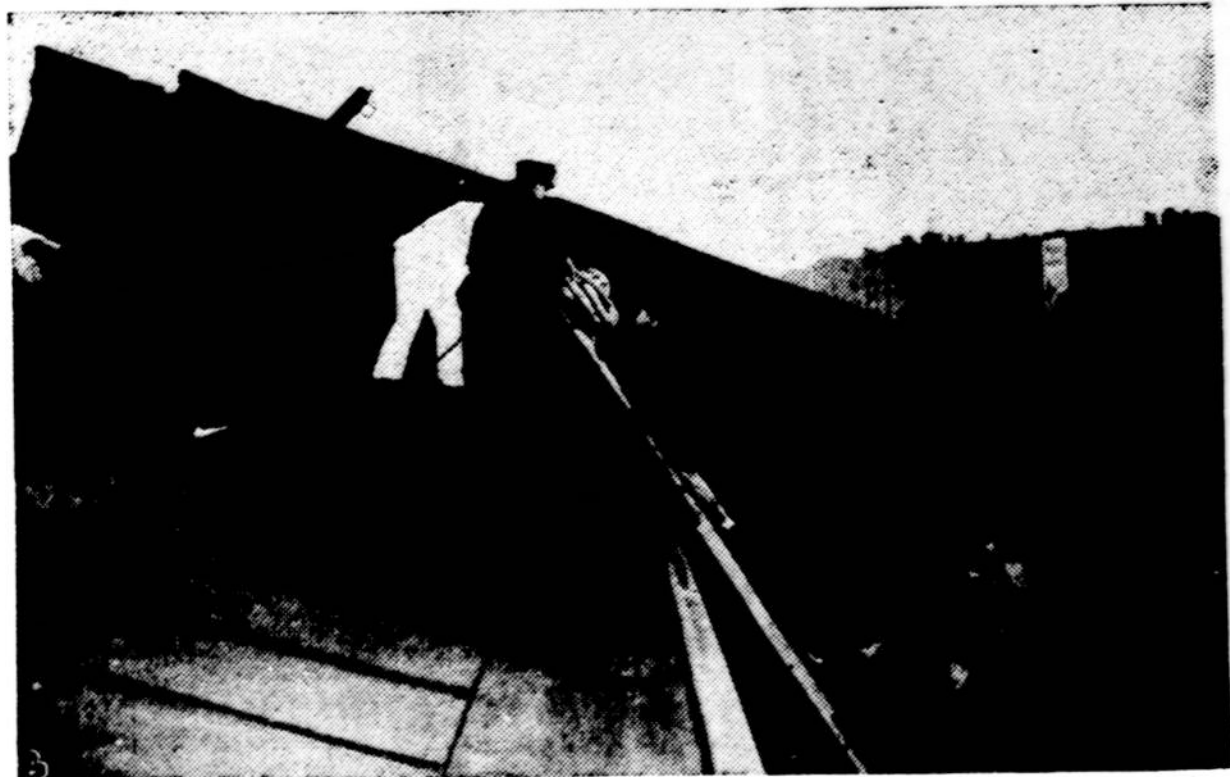
foto nuotraukos apie Lietuvą bus rodomos Philadelphiaje per televiziją spalio 31 d. nuo 10 val. iki 10,30 val. WPTZ stotyje. Šį pusvalandį Lietuvai skiria Philadelphiajos mokyklų švietimo skyrius.

Liet. dantų gydytojai

New Yorke susibūrė į vieną, pereiną savaitgalį turėjo savo susirinkimą. Dr. St. Binta-kienė skaitė moksliškai paruoštą paskaitą, tema: "Ortodontinis gydymas vaikų amžiuje", o dr. M. Kregždienė padarė pranešimą gydytojų profesiniais reikalais. Dalyvavo beveik visi nariai. New Yorke dantų gydytojų vadovauja jų išrinkta valdyba, kuriai įeina pirm. L. Letukienė, vicepirm. Kregždienė ir sekr. B. Paprockienė.

Waterburio Liet. Scenos Mėgėjų Teatras

sėkmingai suvaidinę "Mokyklos Draugus" rugsėjo 22 d., Brooklyne ir spalio 25 d. New Britaine, Conn., lapkričio 9 d. vėl atvyksta į Brooklyną ir Apreiškimo parapijos salėje suvaidins VincoAdomėno 3-jų veiksmų linksnų komediją: "Svetimos Plunksnos". Brooklyno lietuviai maloniai prisimena "Mokyklos Draugus" ir visi nekantriai laukia lapkričio 9-sios, kada galės vėl linksmai pasijuokti ir bent valandėlei atitrūkti nuo savo kasdienių rūpesčių.

New Yorke susidūrė du poteminiai traukiniai. Laimė juose nebuvo keleivių. Tačiau vieno traukinio mašinistas žuvo, o antrojo dar neaurandama.

TROKSTA 90,000 SVARŲ DRABUŽIŲ IR AVALYNĖS

1947 metais Amerikos lietuviai didžiavosi surinkę šalpos reikalams \$154,401.24 aukų ir šimtus tūkstančių svarų rūbų, tuo tarpu 1952 m. per 10 mėnesių, nežiūrint, kad mūsų visuomenė susilaukė apie 30,000 naujų, pajėgių lietuvių, šalpai surinkta vos \$43,000 ir keli tūkstančiai svarų rūbų. Ar pasilikusieji šiandien mažiau reikalingi pagalbos, kaip 1947 metais? Priešingai, dabar daug daugiau reikia pagalbos, nes likę ligoniai, invalidai ir kitokie vargšai ne sinaudoja UNRRA ar IRO parama, bet minta iš menkos ir skurdžios vokiečių valdžios bedarbio pašalpos. Pašalpos reikalingų šiandien dar priskaitoma apie 5,000 asmenų. 1947 m. Vokietijoje pabėgėlis galėjo pragyventi už \$1.00, šiandien reikia bent \$20.00 mėnesiui.

A. A.

MIRE

Vincentas Botyris, 71 metų amžiaus, gyv. 129 Grand St., Brooklyn, N. Y., mirė spalio 15 d. Palaidotas spalio 18 d. iš Apreiškimo parapijos bažnyčios šv. Jono kapinėse. Velionis buvo gimęs Lietuvoje, netoli Suvalkų Kalvarijos. Liko žmona Anastazija, dukterys: Adelė ir Juzefa, sūnūs: Vytautas ir Bronislovas, aštuoni anūkai ir vienas proanūkas.

Žmona ir vaikai dėkingi Apreiškimo par. klebonui kun. Norb. Pakalniui už gražias pamaldas ir visoms giminėms bei pažįstamiems už užprašytas šv. mišias ir už visokeriopą pagalbą.

Velionis buvo uolus "Darbininko" skaitytojas.

Teofilė Kubilienė

brooklynietė lietuvių šv. organizacijų veikėja, mirusi spalio 13 d., buvo iškilmingai palaidota spalio 17 d., gausiai dalyvaujant jos artimiesiems, biu-liams ir kaimynams. Apreiškimo par. buvo a laikytos trejos mišios, o jos bičiuliai iš viso už ją užpirko 60 mišų. Velionė palaidota šv. Jono kapuose. Velionė paliko savo vyrą Ant. Kubilių, seserį M. Montvilienę. T. Kubilienė buvo kilusi iš Gražinių kaimo, Gražiškų par. 1926 m. paskutinį kartą lankėsi Lietuvoje. Po to visą laiką čia darbavosi variose religinėse ir tautinėse organizacijose, remdama liet. spaudą ir visus kat. lietuviškus reikalus. Yra rėmusi ir šion šalin atsiėmusi iš Vokietijos keletą tremtinių.

K. ir R. Čerkeliūnai

gyv. 66-48, 75th St., Middle Village 79, L. I., N. Y., spalio 19 d. susilaukė dukrelės, kurią pakrikštys Sofijos-Magdelenos vardais.

Balto Centras

Balfas gauna šimtus prašymų pagalbos, bet gali patenkinti vos mažą dalelę, nes neturi pakankamai lėšų ir daiktinių gėrybių.

Štai džiovininkas iš Austrijos I. L., turįs 4 asmenų šeimą, rašo Balfui: "Skačiau laikraštį, kad Balfas prašo aukoti pasiilkiusiems Europoje lietuviams be drabužių ir apavų dar ir patalynę. Tai labai sveikintinas sumanymas, nes su patalynėmis mažiau sunku, kaip ir su drabužiais. Ar negalėčiau gauti porą šiltų antklodžių, pagalboms bent 2-3 užvalkalus? Barakai šalti, kuro mažai. Tai žiemą tenka labai šalti. Be to, vargas su apavu. Padėkite man..."

Vilniaus lietuvis iš Valkininkų valsčiaus S. B., karo nu-bloktas į Lenkiją, maldauja bent kokių senų rūbų ir apavimų. "Esu paprastas darbininkas, sunkiai dirbu, o mažai uždirbu. Silpnai mano sveikata, karas ją sunaikino. Turiu 5 vaikus. Stasys negirdi ir nekalba po smegenų uždegimo, žmona serga širdies liga. Prašau kokių senų rūbų ir apavimų, kad galėčiau apdengti mano vaikus ir žmoną..."

K. V., grįžęs, iš Svėtėsalių Legijono, savo laiške skundžiasi: "grįžęs 100 proc. invalidu, iš paskirtos pensijos vos nuo bado ginuosi, reikalingas rūbų ir batų..."

Tokie gailūs prašymai kasdien plaukia į Balfos centrą Amerikoje ir Balfos staigas įvairiose šalyse iš Austrijos, Vokietijos, Prancūzijos, Lenkijos, Norvegijos. Belgijos ir kitų kraštų. Juos patenkinti Balfui reikia kasmet bent 100,000 svarų ir avalynės. bet šios vasaros — rudens vasaros metu gauta vos apie 10,000 svarų. Trūksta dar apie 90,000 svarų.

Visokių reikia rūbų, bet ypač reikia vyriškų rūbų, baltinių, antklodžių, paklodžių, užvalkalų, rankšluosčių, nosinių. Padėkite sušelpiti varge esančius lietuvius. Jei kiekviena lietuvių šeima Amerikoje paaukųtų po atliekamą rūbą, šiais metais ši problema būtų išspręsta. Iki šiol, dėja, vos keli šimtai lietuvių atsiliepi į šį pagalbos šauksmą!

Balfos pinigine padėtis yra labai sunki. Todėl aukotojai siųsdami centro sandėlin rūbus persiuntinimui į užjūrį, prašomi apmokėti už jų pristatymą iki centrinio sandėlio Brooklyne (105 Grand ast., Brooklyn 11, N. Y.). Balfos centras pasirūpins daiktų transportu per vandenyną iki tremtinių gyvenamųjų vietų Europoje.

Nuo Amerikos lietuvių tautos priklausio, kiek Balfas galės šią žiemą sušelpiti vargšų tremtinių Europoje.

Tėvai Pranciškonai stato bažnyčią

Pačiame miesto vidury, Arch St. Boston, spalio 16 d. buvo padėtas kertinis akmuo T. Pranciškonų statomai šv. Antano bažnyčiai. Apeigas atliko ir reikšmingą pamokslą pasakė ark. R. J. Cushing. Bažnyčia stovės netoli tos vietos, kur kitados buvo pastatyta pirmoji Bostono katedra.

Krikščioniškos Doktrinos Kongresas

Bostone, kuriame dalyvavo per 6,000 dalyvių — dvasininkų ir pasauliečių — praėjo nepaprastu pasisekimu.

Ar esi "liberalas" katalikas?

Tokį klausimą stato arkivyskupijos laikraštis "Pilot" spalio 18 d. numeryje ir pasisako griežtai prieš "liberalinio" kataliko sąvoką, pabrėždamas, kad tokiu negali būti.

Šeštadieninė mokyklos mokinių tėvų ir kult. rėmėjų susirinkimas numa omos lapkričio 1 d.

Massachusetts laikoma demokratiška

Vienas žymus žurnalistas "Boston Globe" paskelbė sąrašą valstybių, kaip jos surinktomis žiniomis jos linkusios balsuoti lapkričio 4 d. Tame sąraše Mass. valst. įrašyta į tą grupę, kuri laikoma labiau linkusi balsuoti už demokratų kandidatus. Ypatingai gyvą agitaciją veda kongresmanas Kennedy, kandidas į senatą. Už jį aktyviai agituoja jo motina, sesuo, giminės, draugai ir t.t.

J. Lola

vyčių veikėjas ir melodijos valandos pranešėjas, paskirtas "traffic and sales representative" Eastern Airlines Bostono teritorijai. "Boston Globe" ta proga dėdą jo fotografiją ir pažymi, kad J. Lola yra baigęs Marianopolio mokyklą, o antrame pasauliniame kare dalyvavo ketveris metus kaip lakūnas karo laivyno oro korpusu. Ligi šiol J. Lola dirbo Bostono tranzito departamente. Sveikiname, link me sėkmės.

Investuokite į MUTUAL FUNDS. Informacijai reikalingi kreipkitės į atstovą: ALFONSAUS MAZEIKĄ, c/o Ira Haupt & Co. 111 Broadway, room 515, New York 6, N. Y. Members New York Stock Exchange. Tel. WO 4-600

NIEZEJIMO ODOS

... SAK-SAK OINTMENT Nauja mostis, naujai sudaryta pagal vėliausio mokslo supratimo, stebėtinai greitai gelbsti nuo ODOS ISBĖRIMO, NIEZEJIMO, DEDERINŲ ir PUČKU, taip pat labai gelbsti nuo PILES raudonųjų spuogų (hemoroidai) ir dėl niežėjimo kojų (athlete's foot). Gal bandite visokius, tai dar išbandygt geriausius. Užtikrinam pasėkmes, ar pinigų grąžinam. Kaina \$3.00.

DECKEN'S PRODUCTS

P. O. Box 666
Newark 1, N. J.

LDS CENTRO VALDYBA

Pirmininkas — Vincas Kudirkas, 37 Franklin St. Norwood, Mass.
Vicepirmininkai — Vladas Pau-lauskas, 573 Lawrence St., Lowell, Mass. ir Pranas Razvadskas, 5 G St., So. Boston, Mass.
Sekretorius — Ant. Kneifys, 5 Cottage St., Norwood, Mass.
Finansų sekretorius — Ant. Fed-dius, 32 Wilder St., Brockton, Mass. Tel. Brockton 8-0729W
Dieninė — Bronė Čiulenė, 79 B. ry St., Dorchester, Mass. Tel. SO 8-0948
Revizijos komisija: — Kun. J. Bernatoni, Nell P. Melikinas, B. Jakutis.
Visi laišukai LDS reikalais stumiami sekr. A. KNEIZIO vardu, 5 Cottage St., Norwood, Mass., Tel. Norwood 7-1449. Piniginės perlaidos Money Orderiai ar čekiai išrašomi išdieninė B. Cunys vardu.

LIETUVIAI BALSUOTOJAI!

Patys faktai KALBA!

Gubernatoriaus DEVER darbai aiškiai liudija apie draugiškumą mūsų tautiečiams ir vertą dėmesio mūsų atsiminimą.

Jis paskyrė daugiau lietuvių Amerikos aukštoms vietoms ir patikėjo jais daugiau nei kuris kitas Gubernatorius Massachusetts valstybėje.

Jo pranešimas mūsų tautiečiams yra ypatingai reikšmingas.

Labiausiai dėmesio vertas jo puikus sutvarkymas progresyvios ir inteligentiškos administracijos.

Jo rūpestis darbininkais visoje Massachusetts valstybėje yra taip pat vertas didelio dėmesio. Jis sutvarkė dirbančiųjų kompensacijas, — padidino minimalią atlyginimą — padidino nedirbančiųjų kompensacijas — nustatė geresnį atlyginimą ir geresnes darbo sąlygas. Įpareigojo organizuotiems darbininkams tarnauti abi unijas A.F.L. ir C.I.O.

Jis tikrai yra užsitarnavęs mūsų paramos ir bako.

Jis buvo tikras mūsų Draugas

Perrinkime GUBERNATORIŲ!

DEVER

būk pasiruošęs balsuoti antradienį, lapkričio - Nov. 4 d.

PAUL A. DEVER,

Šiuo metu kandidatuoja į Massachusetts gubernatorių, yra gimęs 1903 m. sausio 15 d. Roxbury arių — amerikiečių kilmės šeimoje. Iš savo tėvų yra paveldėjęs daug būdo savybių, kurios jam padėjo sėkmingai pakilti visuomeniniame gyvenime per, palyginti, trumpą laiką. Jo senelis J. Dever buvo žinomas Bostono politinis lyderis ir vienas pagrindinių demokratų partijos kūrėjų Massachusetts valstybėje. Tai turėjo didelės įtakos jaunam Paul A. Dever, kuris šios srities veikimui pakrypo iš pat jaunatvės.

Paul A. Dever yra baigęs Boston Latin School, o teisės mokslus Bostono universitete. Tuo'au pat jis įsijungė į aktyvų darbą ir jau 1928 m. buvo išrinktas į valstybės kongresą, kuriame jis pagarsėjo, ginamas senelių, darbininkų ir karo veteranų reikalus. 1934 m. jis tapo išrinktas Attorney General ir kaip toks buvo jauniasis visoje valstybės istorijoje. Eidamas šias pareigas, taksu mokėtojams jis sutaupe 13 mil. dol. 1940 m., kandidatavęs į gubernatorių, pralaimėjo labai mažą procentu. 1941 m. buvo pašauktas į kariuomenę, kur išbuvo trejus metus kaip teisnis ir saugumo patarėjas, vėliau gavęs JA laivyno "Commander" laipsnį, kuris 99% te duodamas tikrai nepaprastai nusipelnusiems ir baigusiems Annapolio karo akademiją.

1948 m. buvo išrinktas gubernatoriaus pareigoms, kurias ir dabar eina. Per tą laikotarpį valstybėje tapo įvesta nusikaltimai daug įvairių patobulinimų ir naujųjų įvairiose gyvenimo srityse.

John W. McCormack

demokratų kongresmanas iš So. Bostono, atstovų rūmų daugumos vadas, šįmet gavo šv. Pranciškaus Trečiojo Ordono skiriamą taikos medalį. Tą medalį jam įteikė ark. Cushing laike tretininkų suvažiavimo Milwaukee mieste spalio 24-26 d.d.

Gub. Stevenson Bostone sakė rinkiminių kalbų Bostone iš Mechanics Building šeštadienio vakare. Demokratų prezid. kandidato kalba buvo transliuojama. Čia sekmadienį lankė unitų bažnyčioje Cambridge pamaldas su savo dviem sūnumis, kurių vienas studijuoja Harvarde, o antras — Milton College.

Gen. Eisenhower

buvo sustojęs Bostone antradienį, spalio 21 d., ir vidurdienį sakė rinkiminių kalbų miesto sode. Kalbos pasiklausyti buvo susirinkę labai daug žmonių — spėjama, kad apie 100,000.

Liet. Piliečių Draugijos susirinkimuose pastaruoju laiku ypač daug laiko praleidžiama mažiems dažnai asmeninio pobūdžio ginčams, o didesni reikalai lieka neapsvarstyti ir neįvertinti. Reikalas taisytinas.

NAUJA GYDUOLE

Alexander's Nauja Maistinga Gyduolė yra mišinys riešutų, uogų, šaknų, ir lapų; ji yra vartojama nuo visokių nerviškių ligų ir nerviškių galvos skaudėjimų, nuo šalčių ir lytiško silpnumo, greito pavargimo, gera nuo inkstų (kidneys) ir dėl visokių vidurių nesveikimų — išvermingas maistas ir stimuliuojantis tonikas. Nežiūrint kokia liga sirgtumėt, šitame mišinyje yra pastiprinimų. Vartojama arbatos formoje. Svaras \$8.00 pusė svaro \$4.00, ketvirtis svaro \$2.00.

Prisijūniam į namus.

ALEXANDER'S CO.

414 West Broadway,
South Boston 27, Mass.

S. Barasevičius ir Sūnus

FUNERAL HOME

254 W. Broadway

South Boston, Mass.

JOSEPH BARACEVICIUS

Laidotuvių Direktorius

Tel. South Boston 8-2590

ZALETSKAS

FUNERAL HOME

564 EAST BROADWAY

South Boston, Mass.

D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas

Grabenai ir Balnamuotijos

Patarnavimas dieną ir naktį

Koplyčia šermentinis dykas

NOTARY PUBLIC

Tel. SO 8-0815

80th Boston 8-2400

WAITKUS

FUNERAL HOME

197 WEBSTER AVE.

Cambridge, Mass.

PRANAS WAITKUS

Laidotuvių Direktorius

ir Balnamuotijos

NOTARY PUBLIC

Patarnavimas dieną ir naktį

Nauja moderni koplyčia šermentinis dykas. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemumomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus.

Reikalingi laisčiai: Tel. TE 6-6434

Lithuanian

Furniture Co.

MOVERS —

SO 8-4618

INSURED and BONDED

Local and Long Distance Movers

\$26-328 W. Broadway

SO. BOSTON, MASS.

A. J. NAMAKSY

Office Tel. SO 8-0948

Real Estate & Insurance

409 W. BROADWAY

So. Boston, Mass.

Res. 37 Oriole Street

West Roxbury, Mass.

Tel. PA. 7-0402-M

SAVE TIME MONEY WORK with **York heat**

Mes instaliuojame visokios rūšies žaliąjį (aliejumi) šildymą. Nereikia nešioti peleių semtuvų. Nemokamas apskaičiavimas, kiek kainuos.

BROCKTON SERVICE

OIL BURNER and HEATING SERVICE

520 MAIN STREET BROCKTON, MASS.

Tel. 2908